

Broj: IP-01666/10-01VL
Mostar, 27. januar 2010. godine

IZVJEŠTAJ O RADU Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine za 2009. godinu

I Pravni osnov

Članom 11. Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04) utvrđena je obveza direktora Instituta da podnese izvještaj o radu i poslovanju za svaku kalendarsku godinu. Izvještaj se podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na način i po postupku utvrđenom Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06 i 88/07).

II Izgradnja kapaciteta Instituta

Protekle godinu obilježio je intenzivan rad na izgradnji i jačanju kapaciteta Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. U ovom procesu najznačajniji pomak učinjen je donošenjem Strategije razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine sa projekcijom aktivnosti do 2015 godine, propromom seta od sedam zakona koji bi trebalo da rezultiraju cjelovitim usklađivanjem zakonodavstva u ovome području sa pravnom stečevinom Europske unije, sa dokumentom TRIPS koji je temeljni akt u procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i u konačnici približavanju zakonodavstva o intelektualnom vlasništvu Bosne i Hercegovine modernim i savremenim rješenjima.

U pogledu unapređenja administrativnih kapaciteta Instituta također, učinjen je napredak u povećanju broja djelatnika te, njihovom educiranju za kvalitetno obavljanje zadatih poslova. Ne umanjuje se važnost i drugih poslova koji su intenzivirani i obavljaju se sve kvalitetnije, što ovaj izvještaj i pokazuje. Radi se o temeljnim poslovima na priznanju i održavanju važnosti prava industrijskog vlasništva. Statistički podaci sadržani u ovom izvještaju, pokazuju da je broj zahtjeva za priznanje prava u stalnom porastu, da je procesuiranje predmeta znatno ubrzano a i da su učinjeni veliki napori da osoblje Instituta u najkraćem mogućem vremenu apsorbiruje sve materijalnoopravne i procesne posebnosti novih sistema u koje je Bosna i Hercegovina uključena.

Naime, u zadnje dvije godine Bosna i Hercegovina je postala punopravna članica 12 međunarodnih konvencija i ugovora što je, sa ukupnim brojem članstva od 20 međunarodnih konvencija, kojima administrira WIPO (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo) svrstava u skoro sam vrh članstva u odnosu na druge države članice WIPO. Za provedbu pojedinih konvencija, kao uvjet članstva, potrebno je provoditi odgovarajuće postupke pred Institutom. Ugovor o saradnji u području патената (PCT), Madridski aranžman i Protokol u svezi sa Madridskim aranžmanom o međunarodnom registrovanju žigova i Haški sporazum o međunarodnom registrovanju industrijskog dizajna, Sporazum o međunarodnoj klasifikaciji патената (IPC), Ničanski aranžman o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga s ciljem registracije žigova su neke od konvencija koje, kao jedan od bitnih uvjeta zahtjevaju obučeno i osposobljeno osoblje koje poznaje postupke i procedure i, provodi ih u skladu sa postupkom utvrđenim konvencijama i propisima za njihovu provedbu. Sporazum o saradnji i proširenju sa Europskom patentnom organizacijom (EPO), kojim je obezbjeđena administrativna

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kralja Petra Krešimira IV/8a; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;
Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured direktora i zamjenika direktora +387 36 33 43 82 (Mostar); +387 33 52 18 48 (Sarajevo)

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Hamdije Čemerlića 2/7; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba; Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;
Odjeljenja: Nacionalni žig +387 33 65 27 98; Međunarodni žig, Patenti, Industrijski dizajn +387 33 61 80 95

pomoć da se u Bosni i Hercegovini osigura sistem koji će omogućiti da se učinci europskog patenta prošire na njezinu teritoriju, obvezuje Institut da kontinuirano radi na unapređenju i razvoju infrastrukture za učinkovit patentni sistem u Bosni i Hercegovini. Od 2004. godine, kada je stupio na snagu Sporazum, intenzivno se razvija sistemska podrška u Institutu u cilju ispunjenja obveza i dostizanja zahtjevanog kvaliteta saradnje.

U protekloj godini učinjen je znatan pomak i u unapređenju kvaliteta informisanja o svim poslovima za koje je Institut nadležan, sve u funkciji poboljšanja dostupnosti informacija korisnicima i jačanja svijesti o značaju i važnosti intelektualnog vlasništva kao pomoći za privredni razvoj Bosne i Hercegovine. Redizajnirana je i po kvalitetu poboljšana Web stranica Instituta, i taj proces se kontinuirano odvija. Osnovan je PATLIB Centar u Banja Luci sa osnovnim zadatkom da pruža korisnicima servisne usluge iz ovoga područja.

U ostvarenju navedenih zadaća značajna je tehnička pomoć CARDS Projekta kojeg je financirala Europska komisija, a koji je provela francuska firma SOFRECO. Projekat je realiziran u periodu od 17.09.2007. godine do 17.09.2009. godine. Neposredni ciljevi i rezultati Projekta realizirani su u saradnji sa management-om i osobljem Instituta u pravcu da se podrži institucionalni razvoj kapaciteta Instituta i osigura da Institut bude sposoban da vrši svoje funkcije, da se poboljša pravni okvir za intelektualno vlasništvo u Bosni i Hercegovini kako bi se udovoljilo zahtjevima "TRIPS plus", u cilju ispunjavanja uvjeta koje je postavio WTO, SAA kao i CEFTA 2006, te osigura zdrava osnova za ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine.

III. Najvažnije aktivnosti i stanje u području

- 1) *Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008-2015)* - Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 93. sjednici održanoj 02.07.2009. godine, usvojilo je Strategiju razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. U postupku izrade Strategije pribavljena su i dobijena pozitivna mišljenja od relevantnih institucija Bosne i Hercegovine i od WIPO-a (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo).
- 2) *Strukturalna i funkcionalna analiza organizacije Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine i sistematizacija poslova i zadataka* - Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 104. sjednici održanoj 12.11.2009. godine dalo je saglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.
- 3) Provedena je *obuka djelatnika Instituta* o intelektualnom vlasništvu i o zahtjevima TRIPS-a i SAA, uključujući i studijska putovanja. Provedena je serija training-a za djelatnike institucija nadležnih za provedbu intelektualnog vlasništva (UINO, tržne inspekcije, Agencija za istrage i zaštitu i dr.). Obuke su provedene u Mostaru, Banja Luci i Sarajevu. U periodu maj/jun proveden je ciklus obuke djelatnika Instituta u državnim zavodima za intelektualno vlasništvo RHrvatske, RSrbije i RSlovenije.
- 4) Redizajnirana je i sadržajno poboljšana *Web stranica Instituta*, stavljanjem relevantnih podataka o intelektualnom vlasništvu i oblicima ostvarivanja prava u zemlji i inostranstvu.

A Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo (2008-2015)

Strategijom razvoja Instituta prvi put se na sveobuhvatan način sagledao sistem intelektualnog vlasništva te uloga BiH institucija nadležnih za stjecanje i provođenje prava intelektualnog vlasništva, sa posebnim naglaskom na Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Polazeći od stanja postojećeg sistema intelektualnog vlasništva Bosne i Hercegovine težište *Strategije* stavljeno je na izgradnju efikasnog institucionalnog okvira, prvenstveno Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kao krovne institucije u iniciranju, moderiranju i koordiniranju aktivnosti kojima se postižu uspostavljanje, razvoj, djelovanje i primjena novog sistema intelektualnog vlasništva Bosne i Hercegovine. Na taj način, osim svoje izvorne i osnovne nadležnosti, koja se sastoji u dodjeli prava industrijskog vlasništva u Bosni i Hercegovini, Institut treba da preuzme ulogu predvodnika u ostvarivanju misije na uspostavljanju, razvoju, djelovanju i primjeni novog sistema intelektualnog vlasništva Bosne i Hercegovine. Time bi na najbolji način, slijedeći svoja zakonska ovlaštenja, svoje institucionalne veze sa evropskim i međunarodnim sistemom intelektualnog vlasništva, poznavanjem

stručnog područja i iskustvom Institut doprinosio razvoju i primjeni cjelokupnog sistema intelektualnog vlasništva Bosne i Hercegovine.

Sistemske razmatranje intelektualnog vlasništva u nacionalnim okvirima prikazano je putem tri osnovne komponente: *legislativa – institucije - korisnici* koje predstavljaju preduvjete za zaštitu ostvarenih rezultata znanja u interesu entiteta i pojedinaca koji su ih ostvarili, i koji pružaju niz mogućnosti i načina stavljanja tih rezultata u funkciju postizanja globalne konkurentnosti proizvoda i usluga.

Pojedine komponente sistema elaborirane su kroz elemente:

A. Legislativa:

- a. Međunarodne konvencije i ugovori u području intelektualnog vlasništva
- b. Zakoni koji se odnose na intelektualno vlasništvo
- c. Podzakonski akti (pravilnici i provedbeni akti)
- d. Metodologija o postupanju Instituta u upravnim postupcima za prava industrijskog vlasništva

B. Institucije čija je nadležnost:

- a. Priprema i predlaganje legislative u području prava intelektualnog vlasništva
- b. Priprema i predlaganje međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma u području intelektualnog vlasništva
- c. Vođenje postupaka za dodjelu prava industrijskog vlasništva
- d. Ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva pravnim instrumentarijem iz nadležnosti pravosuđa, tužilaštva, tržišne inspekcije, carinskih organa u svezi postupanja na granici, policije, poljoprivrede, udruga za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava

C. Korisnici kojima su obuhvaćeni:

- a. Podnosioci prijave za zaštitu industrijskog vlasništva (domaći i strani)
- b. Korisnici informacijskih fondova u području intelektualnog vlasništva
- c. Autori i titulari temeljem autorskog i srodnih prava

B Zakonodavne aktivnosti

Potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom 16.06.2008. god. i nastojanjem Bosne i Hercegovine da započne postupke na putu prema ostvarivanju punopravnog članstva u Evropsku uniju prihvatanje tzv. *acquis communautaire* postala je obaveza. Uz to, jedno od područja na koje se danas obraća najveća pažnja u razvijenim zapadnim državama Evrope i svijeta jeste upravo područje prava intelektualnog vlasništva. To je jasno vidljivo u broju direktiva Evropske unije, koje su se počele donositi još od 1991. pa dalje, kao i u međunarodnim ugovorima u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO). Nivo zaštite koju ti akti danas pružaju nosiocima prava intelektualnog vlasništva potrebno je na odgovarajući način ugraditi u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine, kako bi se time ispunile sve preuzete obaveze u tom pogledu i omogućilo da država neometano krene dalje na putu svog razvoja.

Temeljem relevantnih Direktiva Europske unije, TRIPS sporazuma i međunarodnih konvencija koje je ratificirala Bosna i Hercegovina pripremljeni su, u 2009. godini, nacrti sedam zakona kojima se uređuje područje intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini, kako slijedi:

1) Zakon o autorskom i srodnim pravima

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 108. sjednici održanoj 10.12.2009. godine utvrdilo je Prijedlog zakona. Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

2) Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 108. sjednici održanoj 10.12.2009. godine utvrdilo je Prijedlog zakona. Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

3) Zakon o žigu

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 110. sjednici održanoj 30.12.2009. godine utvrdilo je Prijedlog zakona. Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

4) Zakon o patentu

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 110. sjednici održanoj 30.12.2009. godine utvrdilo je Prijedlog zakona. Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

5) Zakon o industrijskom dizajnu

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 110. sjednici održanoj 30.12.2009. godine utvrdilo je Prijedlog zakona. Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

6) Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 110. sjednici održanoj 30.12.2009. godine utvrdilo je Prijedlog zakona. Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

7) Zakon o zaštiti topografije integriranih krugova

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 110. sjednici održanoj 30.12.2009. godine utvrdilo je Prijedlog zakona. Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini BiH, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

Osnovna obilježja predloženih zakona:

Zakoni iz područja autorskog i srodnih prava

Područje autorskog i srodnih prava sada je uređeno jednim zakonom, Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 32/02 i 76/06). U vrijeme donošenja važećeg zakona motiv zakonodavca bila je, u prvom redu, želja da se na tom području donese vlastiti propis koji će odražavati barem neke od najbitnijih promjena i uključivati neke od novina koje su u to vrijeme već postale norma u modernom komparativnom zakonodavstvu. Izmjene i dopune zakona iz 2006. godine donijele su samo neke manje ispravke i promjene kojima se nije težilo daljnjoj harmonizaciji tog propisa sa evropskim pravnim poretkom. Sada se materija autorskog i srodnih prava uređuje kroz dva propisa: Zakonu o autorskom i srodnim pravima i Zakonu o kolektivnom ostarivanju autorskog i srodnih prava.

a) Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima

Cilj novog zakona o autorskom i srodnim pravima je postizanje potpune usklađenosti tog propisa Bosne i Hercegovine sa pravnim poretkom Europske unije a, istovremeno, i sa važećim međunarodnim konvencijama i ugovorima. Uz taj glavni zadatak, nastojalo se, istovremeno, da novi zakon bude i nomotehnički što više na nivou autorskopravnih propisa drugih razvijenih zemalja. Prijedlog novog zakona o autorskom i srodnim pravima urađen je u skladu sa praksom pravnih sistema zemalja EU, i usklađen sa *Acquisom* i zahtjevima WTO-TRIPS-a (*Sporazuma o trgovinskopravnim aspektima prava intelektualnog vlasništva*).

b) Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava

Materija kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava odvojena je iz zakona o autorskom i srodnim pravima po ugledu na neke od modernih evropskih zakonodavstava (npr., Njemačka, Austrija). Rješenja kolektivnog ostvarivanja prava oslonjena su na modele iz prakse stranih država u kojima kolektivno ostvarivanje autorskog prava ima već dugu tradiciju i djeluje na zadovoljavajući način.

Najvažnija karakteristika ovog propisa je da je ovaj zakon moguće primjenjivati samo uz istovremenu primjenu zakona koji uređuje autorsko i srodna prava, a što bi trebalo da bude budući Zakon o

autorskom pravu i srodnim pravima, koji uređuje materijalna pitanja iz ovoga područja, čime je uspostavljen odnos subordinacije prema tom zakonu. U zakonu se daje definicija pojma kolektivnog ostvarivanja prava, uređuje pravni oblik, i poslovi koje kolektivna organizacija obavlja za svoje članove. Prijedlog zakona, uređuje postupak za davanje dozvole kolektivnoj udruzi od Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine i kontrola nad radom kolektivne udruge. Prijedlog zakona uređuje pitanje zbog kojeg se uopšte uvodi cijeli sistem kolektivnog ostvarivanja prava, tj. pitanje donošenja tarifa i plaćanja odgovarajuće naknade za korištenje autorskih djela. Time se otklanja jedan veliki nedostatak važećeg Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, koji ni u jednoj od svojih odredaba nije spominjao način određivanja naknade u sistemu kolektivnog ostvarivanja prava.

Zakoni iz područja industrijskog vlasništva

Područje zaštite prava industrijskog vlasništva u BiH sada je regulirano jednim zakonom, Zakonom o industrijskom vlasništvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 3/02 i 29/02). Navedeni zakon ne ispunjava u potpunosti sve zahtijevane standarde zaštite raznih prava industrijskog vlasništva koje su prihvatile kako zemlje EU, tako i članice WTO. Materija industrijskog vlasništva pripremljena je u okviru seta od pet zakona koji su detaljno, u skladu sa savremenim svjetskim standardima, regulirali različita područja industrijskog vlasništva (područje žigova, patenata, industrijskog dizajna, oznake geografskog porijekla i topografije integriranih krugova).

c) Zakon o žigu

Prijedlog zakona usklađen je sa osnovnim pravnim institutima i standardima EU i WTO. Rješenja iz predloženog zakona rezultat su provjere u praksi određenih instituta važećeg zakona koji se odnose na zaštitu žigova. Osnovna novost u odnosu na postojeći zakon je uvođenje sistema prigovora (opozicije), sa ispitivanjem po službenoj dužnosti samo apsolutnih razloga za odbijanje prijave žiga, dok se relativni razlozi za odbijanje prepuštaju zainteresiranim osobama, odnosno nosiocima starijih prava. Takav sistem preovladava u većini zemalja EU, a propisan je i Uredbom o žigu EU. U skladu sa praksom EU uveden je i žig garancije. Radi pravilnog određivanja obima prava koji se stječe žigom, uveden je tzv. *disclaimer* i na taj način se otklanja svaka nejasnoća i zabuna u vezi sa elementima znaka na kojima se može uspostaviti *disclaimer*. Unesene su nove odredbe koje se tiču djelovanja upisa ugovora o zalogu u registre koje vodi Institut. Znatno detaljnije su regulirane građanskopravna zaštita, privremene mjere i mjere na granici. Detaljno je uređen postupak međunarodnog registriranja žiga, postupak upisa promjena, prijenosa, licence, zaloge, kao i odredbe o postupku koji Institut vodi po prijedlogu za proglašavanje ništavim žiga i po zahtjevu za prestanak žiga zbog nekorištenja i u posebnim slučajevima prestanka žiga.

d) Zakon o patentu

Prijedlog zakona je usklađen sa zahtjevima WTO i EU u cilju jačanja pravne zaštite koja se pruža nositelju patenta putem preciziranja određenih odredaba koje su u praksi izazivale dileme i različita tumačenja. Rješenja iz zakona rezultat su provjere u praksi određenih instituta važećeg zakona koji se odnose na zaštitu patenata. Novost u predloženom zakonu je mogućnost podnosioca prijave da zahtijeva patent i to, provedbom postupka potpunog ispitivanja prijave patenta ili na temelju prihvaćenih podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta, ili odgodu provedbe postupka potpunog ispitivanja prijave i dodjelu konsenzualnog patenta. U skladu sa Europskom patentnom konvencijom (EPC) i praksom u EU, uveden je i detaljno razrađen institut nastavka postupka i ponovne uspostave prava u slučaju kada podnositelj prijave ili nositelj patenta, odnosno konsenzualnog patenta propusti u roku izvršiti neku radnju čija je izravna posljedica gubitak prava iz prijave patenta ili patenta, odnosno konsenzualnoga patenta.

Implementirana su dva propisa *Acquis communautaire*, Uredba Vijeća broj 1768/92 od 18.6.1992, koja se odnosi na uvođenje svjedodžbe za dodatnu zaštitu lijekova i medicinskih proizvoda, i Uredba (EC) broj 1610/96 Europskoga parlamenta i Vijeća od 23.7.1996, koja se odnosi na uvođenje certifikata za dodatnu zaštitu sredstava za zaštitu biljaka. Predloženim zakonom se uvodi mogućnost produljenja trajanja patenta putem svjedodžbe o dodatnoj vremenskoj zaštiti za lijekove i medicinske

proizvode i za sredstva za zaštitu bilja, koji su već zaštićeni patentom, za vrijeme koje je bilo potrebno za stavljanje toga proizvoda na tržište, ali ne dulje od 5 godina od datuma stupanja svjedodžbe na snagu. Detaljnije je uređen postupak po međunarodnoj prijavi prema Ugovoru o suradnji u području patenata (PCT). Posebni dio posvećen je proširenom europskom patentu i učincima europskog patenta i prijave europskog patenta na Bosnu i Hercegovinu u skladu sa Sporazumom o suradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Europske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH" - Međunarodni ugovori broj 02/04). Predloženi zakon sadrži detaljnije odredbe o postupku upisa promjena, evidencije prometa, prijenosa prava, licence, zaloge, kao i odredbe o postupku koji Institut vodi po prijedlogu za proglašavanje rješenja o priznanju patenta ništavim.

e) Zakon o industrijskom dizajnu

Predlog zakona usklađen je sa osnovnim pravnim institutima i standardima EU i WTO. Rješenja iz predloženog zakona rezultat su provjere određenih instituta važećeg zakona, koji se odnose na zaštitu industrijskog dizajna, u praksi. Predložene su mjere za jačanje pravne zaštite koja se pruža nosiocu industrijskog dizajna putem preciziranja određenih odredaba, koje su u praksi izazivale dileme i različita tumačenja.

Osnovna novost u odnosu na postojeći zakon je uvođenje sistema prigovora (opozicije) koji je uveden u većini zemalja EU i prilagođavanje zakona Haškom sporazumu o međunarodnom registriranju industrijskog dizajna. Dizajn koji se štiti na osnovu prijedloga zakona mora da bude pogodan za industrijsku primjenu, što znači da se primjenjuje na proizvodima koji se proizvode na zanatski ili industrijski način. Zakonom je precizirana distinkcija između „industrijskog dizajna“ koji je namijenjen za industrijsku, odnosno zanatsku proizvodnju i dizajna koji ima isključivo estetske karakteristike, koji se ne proizvodi na industrijski, odnosno zanatski način i koji predstavlja umjetničko djelo koje se štiti samo po osnovu autorskog prava. Znatno detaljnije su regulirane građanskopravna zaštita, privremene mjere i mjere na granici. Predloženi zakon, za razliku od postojećeg, sadrži detaljne odredbe o postupku međunarodnog registriranja industrijskog dizajna, o postupku upisa promjena, prijenosa, licence, zaloge, kao i odredbe o postupku koji Institut vodi po prijedlogu za proglašavanje ništavim industrijskog dizajna.

f) Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Prijedlog zakona je pripremljen u skladu sa Lisabonskim aranžmanom o međunarodnom registriranju imena porijekla i Madridskim sporazumom o suzbijanju lažnih ili prevarnih oznaka porijekla na proizvodima, uvažavajući činjenicu da se BiH opredijelila da pristupi ovim sporazumima i sa Direktivama EU. Predloženi zakon rezultat je provjere u praksi rješenja postojećeg zakona koja se odnose na geografske oznake kao i neophodnost da se zakonska rješenja u ovoj oblasti usaglase i sa odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva - TRIPS i, u mjeri u kojoj je to trenutno moguće, sa propisima Evropske unije. Posebno su definirani osnovni pojmovi (*oznaka porijekla, geografska oznaka, ime porijekla*), u skladu sa odgovarajućim međunarodnim ugovorima, iz čega proistječu i drugačiji uvjeti, način stjecanja i obim prava.

Novost predstavlja uvođenje sistema prigovora (opozicije) u postupak ispitivanja prijave za ustanovljenje geografske oznake i imena porijekla. Detaljno je reguliran postupak registriranja geografske oznake i imena porijekla. Drugačije je reguliran odnos registrirane geografske oznake i imena porijekla prema ranije registriranom žigu ili firmi. U potpunosti su implementirane odgovarajuće odredbe Sporazuma TRIPS koje se odnose na zaštitu geografskih oznaka, pojačana je zaštita od neloyalne konkurencije, uvedeni su prvi put inspekcijski nadzor i upravne mjere, kao i mjere na granici, privremene mjere i mjere osiguranja dokaza, te polaganje sredstva osiguranja. Omogućena je zaštita tradicionalnih, historijskih i homonimnih naziva i propisan postupak međunarodnog registriranja imena porijekla i geografske oznake. Ustanovljena je sudska nadležnost za utvrđivanje generičnih oznaka porijekla i geografskih oznaka, proširen je krug lica koja imaju aktivnu legitimaciju za podnošenje tužbe zbog povrede geografske oznake ili imena porijekla i uvedena je mjera oduzimanja robe i predmeta kojima se povređuje registrirana geografska oznaka ili registrirano ime porijekla.

g) Zakon o zaštiti topografije integriranih krugova

Zaštita topografije integriranog kruga nije pravno regulirana važećim zakonodavstvom u BiH. Nova zakonska regulativa topografskog prava koncipirana je tako da jamči maksimum kvalitete,

suvremenosti rješenja te, kompatibilnosti sa zahtjevima BiH privrednog sistema i sa dokazanim sistemima u svijetu. Prijedlog zakona je usklađen sa odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva - TRIPS, kao i odredbama Međunarodnog ugovora o intelektualnom vlasništvu koji se odnosi na topografiju integriranih krugova. Stupanjem na snagu predloženog zakona bit će omogućeno svim zainteresiranim osobama da ostvare svoja prava i interese na teritoriju BiH u području zaštite topografija integriranih krugova u okviru sistema intelektualnog vlasništva, što je jedan od uvjeta za pristupanje BiH Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO).

h) Izmjena i dopuna Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine -prijedlog

Pripremljen je prijedlog za izmjenu i dopunu GLAVE XXI Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine koji se odnosi na krivična djela iz područja intelektualnog vlasništva. Prijedlog će biti upućen Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine na daljnje postupanje.

C. Međunarodne konvencije i ugovori

Ratificirane su međunarodne konvencije i ugovori iz područja intelektualnog vlasništva, kako slijedi:

1. Protokol u vezi sa Madridskim aranžmanom o međunarodnom registriranju žigova – stupio na snagu za BiH 27.01.2009
2. Budimpeštanski sporazum o međunarodnom priznavanju depozita mikroorganizama u svrhu patentnog postupka – stupio na snagu za BiH 27.01.2009
3. Konvencija o zaštiti proizvođača fonograma od neovlaštenog umnožavanja njihovih fonograma – stupila na snagu za BiH 25.05.2009
4. Međunarodna konvencija o zaštiti umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju - stupila na snagu za BiH 25.05.2009
5. Ugovor o međunarodnoj klasifikaciji patenata – stupio na snagu za BiH 27.10.2009
6. WIPO ugovor o autorskom pravu – stupio na snagu za BiH 25.11.2009
7. WIPO ugovor o izvođačima i fonogramima – stupio na snagu za BiH 25.11.2009

D. Europske integracije

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine pripremio je izvještaje o napretku u području intelektualnog vlasništva u procesu europskih integracija za 2009. godinu i izvještavao na sastancima Pododbora i sektorskog sastanka RPM za unutarnje tržište i konkurenciju u Briselu 28-29 aprila, 2009 i u Sarajevu 16-17 novembra, 2009.

E. Učešće u implementaciji projekata iz IPR

1) EC Projekat “Izgradnja kapaciteta za zaštitu intelektualnog vlasništva u BiH”

Neposredni ciljevi i odgovarajući učinci u okviru Projekta provedeni su u okviru komponenti:

- Podržati razvoj institucionalnih kapaciteta Instituta i osigurati da je Institut sposoban vršiti svoje funkcije
- Ojačati pravni okvir za intelektualno vlasništvo
- Podržati razvoj šireg ambijenta za implementaciju i provedbu zakona iz intelektualnog vlasništva

2) IPA Regionalni Projekat Industrijsko i intelektualno vlasništvo u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj

U okviru ovog projekta održane su dva Workshop-a i to:

- Prestavljanje IRIS/INES sistema koji je prilagođen za potrebe carine i tržne inspekcije. Workshop je održan u Minhenu 26. oktobra 2009. godine. Iz Instituta Workshop-u je prisustvovao jedan IT ekspert,
- Razmjena najbolje prakse sa stručnjacima iz OHIM-a u vezi rada Komisije za žalbe. Workshop

je održan od 22 do 24 novembra 2009. godine u Zagrebu. U radu Workshop učestvovala su 4 djelatnika iz Odsjeka za žigove, Direktorica Instituta i zamjenik direktorice učestvovali su u radu Upravnog odbora Projekta koji je održan dana 26. oktobra 2009. godine u Minhenu.

3) TAIEX Program

U okviru TAIEX programa tehničke pomoći koji finansira Evropska komisija ostvarena je saradnja sa sa Danskim zavodom za patente i žigove. IT ekspert iz Danskog zavoda gospođa Janne Wellendorf angažirana je u cilju snimanja stanja IT sistema koji se koristi u Institutu. U periodu od 19 do 23 oktobra gospođa Wellendorf je boravila u sjedištu Instituta u Mostaru i u Ispostavi u Sarajevu. Kao rezultat ove tehničke pomoći sačinjen je dokument TAIEX Ref. No: IND/EXP 34509 koji će biti korišten za razvoj IT sistema u Institutu i s tim u vezi za pripremu aplikacija za druge programe pomoći.

F. Planirani i realizirani programski zadaci

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine povećao je ukupan broj uposlenih sa 37 (*stanje na dan 31.12.2008*) na 46 djelatnika u radnom odnosu i 2 izvršioca po ugovoru o djelu. Obezbeđeni su uvjeti za rad i stavljen u funkciju PATLIB Centar i Informatička prostorija u Ispostavi Instituta u Banja Luci. PATLIB Centar je operativan u mjeri da može korisnicima pružiti usluge zaprimanja prijave za zaštitu prava industrijskog vlasništva (do tada u Mostaru i Sarajevu), pružanje informacija o ostvarivanju prava industrijskog vlasništva, pretraživanje stanja tehnike putem elektroničkih *free of charge* baza podataka, besplatan dostup relevantnoj dokumentaciji Instituta.

a) Javni oglasi okončani u 2009. godini

U 2009. godini Institut je raspisao oglase za ukupno 9 radnih mjesta i to za 6 (VSS) državni službenici i 3 za pripravnike (VSS). Raspisani su oglasi za radna mjesta:

Org. jedinica	Oglašena r.m.	Poništeni oglasi	Oglasi okončani u 2009	Postavljena nisu provedena u 2009
Sektor industrijsko vlasništvo-Odsjek za znakove razlikovanja	1 VSS pripravnik		1 VSS pripravnik	
Sektor za industrijsko vlasništvo-Odsjek za patente	3 VSS državni službenici	1 VSS – nije bilo uspješnih kandidata		2 VSS - Rješenja o postavljenju za primljenje državne službenike – od 01.01.2010. godine
Sektor za industrijsko vlasništvo-Odsjek za informacione sisteme	1 VSS-državni službenik 2 VSS - pripravnici		2 VSS pripravnici	1 VSS državni službenik Rješenje o postavljenju – od 01.01.2010. godine
Sektor za razvoj sistema intelektualnog vlasništva-Odsjek za autorsko i srodna prava	2 VSS-državni službenici			2 VSS državni službenici Rješenje o postavljenju – od 01.01.2010. godine

U toku 2009. godine angažovano je 9 osoba temeljem ugovora o radu, 8 (VSS) i 1 (SSS). Zaključno sa 31.12.2009. godine u Institutu je bilo uposleno ukupno 46 djelatnika od čega 31 (68%) sa VSS i 15 (32%) osoba sa VŠS i SSS spremom.

b) Kvalifikaciona struktura

Broj i profil	VSS		SSS ili VŠS
	PRAVNI	12	
TEHNIČKI	14	6	
OSTALI	5	9	
Ukupno:	31	15	

c) Nacionalna struktura

Nacionalna struktura djelatnika	Hrvati	20 (43,47%)
	Srbi	11 (23,91%)
	Bošnjaci	15 (32,60%)

d) Obuka, seminari, studijske posjete

U saradnji sa WIPO (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo) organizirana su dva seminara:

- a) nacionalni seminar o Ugovoru o saradnji u području патената - Mostar, 1-2 aprila, 2009
- b) regionalni seminar o korištenju Madridskog sistema za međunarodnu registraciju žigova i Haškog sistema za međunarodnu registraciju industrijskog dizajna - Sarajevo, 1-2 decembra, 2009.

Djelatnici Instituta sudjelovali su na sastancima stalnih komiteta WIPO i seminarima:

- Zaštita biljnih sorti i topografiji integriranih krugova, Sarajevo, 28 -29 januar 2009
- Zaštita oznaka geografskog porijekla, Mostar, 12-13 februar 2009
- Radna grupa WIPO o temi "Razvoj sustava međunarodne zaštite oznaka porijekla prema sporazuma iz Lisabona" – Ženeva, 17-20 mart 2009
- Seminar "Utjecaj politika EU na domaće politike o pravima intelektualnog vlasništva" - Zagreb, 15-17 april 2009
- WIPO Svjetski simpozij o geografskim oznakama - Sofija, 10-12 juni 2009
- WIPO Konferencija o intelektualnom vlasništvu i globalnim izazovima – Ženeva, 12-15 jula 2009
- Komitet WIPO o temi "Razvoj i intelektualno vlasništvo" - Ženeva, 27.april do 1 maj 2009
- WIPO seminar o Ugovoru o saradnji u području патената – Ženeva, 3-9 maj 2009
- Studijska posjeta Zavodu za intelektualno vlasništvo Slovenije, Ljubljana, 17-23 maj 2009
- Studijska posjeta Zavodu za intelektualno vlasništvo Srbije, Beograd, 24-30 maj 2009 i 31 maja do 6 juna 2009
- Studijska posjeta Zavodu za intelektualno vlasništvo Hrvatske, Zagreb, 31 maja do 6 juna 2009 i 14-20 juna 2009
- Konferencija *Microsoft-a* o zaštiti intelektualnog vlasništva, Sarajevo, 15. oktobar 2009
- Seminar U.S. CLDP Department of Commerce o postupanju sudova u provedbi prava intelektualnog vlasništva, Sarajevo, 9-12 novembar, 2009
-

9. marta 2009. godine obavljen je test za djelatnike Instituta, u prostorijama u Mostaru i Sarajevu istovremeno, u cilju provjere znanja koje je osoblje Instituta steklo kroz uvodne module obuke iz intelektualnog vlasništva. Pripremna literatura za ispit sastojala se od materijala distribuiranih kroz obuku, kao i od savremenog udžbenika iz intelektualnog vlasništva, koji je podijeljen besplatno.

e) Publicistička djelatnost

Institut je pribavio besplatnu licencu od WIPO-a, te učestvovao u obradi i štampanju publikacija iz WIPO edicije "Primjena intelektualnog vlasništva u poslovanju", na tri službena jezika u BiH. Štampano je pet publikacija (po 3000 primjeraka):

- "Osnivanje udruga za zaštitu autorskih prava"
- "Kreativan izraz – uvod u autorsko pravo za mala i srednja preduzeća"
- "Izmjeti budućnost - uvod u patente za mala i srednja preduzeća"
- "Dopadljiv izgled – uvod u industrijski dizajn za mala i srednja preduzeća"
- "Kako se stvara žig – uvod u žigove za mala i srednja preduzeća".

Ostale publikacije štampane su na tri službena BIH jezika i na engleskom i to:

- Promotivna brošura Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (po 1000 primjeraka)
- Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (po 1000 primjeraka)

U saradnji sa Ambasadorom SAD i Američkom gospodarskom komorom promotivni WIPO stripovi "Copyright", "Patent" i "Trademark" prevedeni su na tri službena BIH jezika i štampani u 120.000

primjeraka. U saradnji sa *Microsoft-om* stripovi su distribuirani đacima svih osnovnih i srednjih škola u Bosni i Hercegovini u povodu obilježavanja Svjetskog dana intelektualnog vlasništva, 26. aprila.

f) "Službeni glasnik Instituta"

U 2009. godini Institut je priredio i štampao 4 broja „Službenog glasnika Instituta“. U odnosu na dosadašnja izdanja redizajniran je vanjski izgled Glasnika. Od prošle godine „Službeni glasnik Instituta“ izdaje se u papirnoj i elektroničkoj formi. Institut je do sada štampao ukupno 38 brojeva Glasnika.

g) Web stranica Instituta

Pripremljena je dokumentacijska osnova za inoviranu i sadržajno poboljšanu Web stranicu Instituta. Dokumentacijsku osnovu predstavljaju dokumenti: sadržaj stranice, dizajn stranice, specificirani tehnički preduvjeti za postavljanje stranice na Internet. Sadržaj Web stranice Instituta dostupan je na službenim BiH jezicima i engleskom jeziku. Internetska stranica je bazirana na savremenim trendovima i preporukama WIPO Stalnog komiteta za informacije tehnologije.

IV. Poslovanje Instituta

a) *Rashodi*

Proračun Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine za 2009. godinu odobren je u iznosu od **1.813.000.-KM** od čega:

- 1.773.000.-KM za tekuće izdatke i
- 40.000.-KM za kapitalna izdavanja.

Korigovani Proračun sukladno Programu ušteda temeljem sporazuma sa MMF-om iznosio je **1.777.455.-KM**.

Proračun je ostvaren u iznosu od **1.506.258,15.-KM** (Index 85), od čega tekući izdaci u iznosu od 1.467.950,07.-KM (Index 84), dok su kapitalni izdaci realizovani u iznosu od 38.308,08.-KM (Index: 100).

Izmjene osnovice za obračun plaća i smanjenje iznosa naknade za topli obrok tokom rada, kao i činjenica da je službeno vozilo Instituta u ovom periodu pretrpjelo određena oštećenja te izvjesno vrijeme nije bilo u funkciji, imalo je uticaja na određene pozicije u Proračunu, a posebno na:

- *plaće zaposlenih*: od ukupno odobrenih 1.097.205.-KM ostvareno je ukupno 909.249,74.-KM (Index: 83)
- *naknade trošk. zaposl.*: od ukupno odobrenih 233.800.-KM ostvareno je ukupno 171.494,71.-KM (Index: 73)
- *izdaci osiguranja*: od ukupno odobrenih 3.000.-KM ostvareno je 2.083,90.-KM (Index: 69)
- *izdaci za tekuće održavanje*: od ukupno odobrenih 7.450.-KM ostvareno je 4.846,83.-KM (Index: 65)
- *usluge prijevoza i gorivo*: od ukupno odobrenih 9.000.-KM ostvareno je 6.706,64.-KM (Index: 75).

Ostali rashodi ostvareni su u planiranom iznosu, i to:

- *nabavka materijala*: od ukupno odobrenih 25.000.-KM ostvareno je 24.991,05.-KM (Index: 100)

- putni troškovi: od ukupno odobrenih 47.000.-KM ostvareno je 42.796,45.-KM (Index: 91)
- izdaci tel. i pošt. usluga: od ukupno odobrenih 35.690.-KM ostvareno je 32.383,32.-KM (Index: 91)
- izdaci za ener. i kom. usluge: od ukupno odobrenih 35.000.-KM ostvareno je 32.697,62.-KM (Index:93)
- unajmljivanje imovine: od ukupno odobrenih 186.000.-KM ostvareno je 185.116,08.-KM (Index: 100)
- ugovorene usluge: od ukupno odobrenih 60.000.-KM ostvareno je 55.583,73.-KM (Index: 93)
- kapitalni izdaci: od ukupno odobrenih 38.310.-KM ostvareno je 38.308,08.-KM (Index: 100).

Za nabavku roba i usluga provedeni su odgovarajući postupci temeljem Zakona o javnim nabavama u BiH i to, za nabavu računara, kancelarijskog namještaja, software-a, štamparskih usluga i kancelarijskog materijala. Konkurentski postupci provedeni su za nabavu kancelarijskog materijala, računarske opreme i ostalih uredskih mašina, software-a i namještaja. Ostale raznovrsne nabavke, s obzirom na pojedinačnu vrijednost, obavljene su temeljem direktnog sporazuma (štampanje publikacija, higijenski materijal, medicinske usluge (sistematski pregledi), konvektori, protupožarni aparati i čišćenje klima-uređaja).

Određene nabave obavljene su u skladu sa okvirnim sporazumom sklopljenim sa dobavljačima od strane SZZP Institucija BiH (avio-karte).

b) Učešće Instituta u Proračunu Bosne i Hercegovine

Institut je učestvovao u prihodu Proračuna institucija BiH sa sredstvima koje je ostvario naplatom administrativne takse i posebnih troškova postupka za radnje u postupcima stjecanja prava industrijskog vlasništva saglasno Odluci o posebnim troškovima postupka za stjecanje, održavanje i promet prava industrijskog vlasništva ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02) i Zakonu o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02, 19/02 i 43/04).

Učešće u Proračunu institucija BiH ostvareno je i provedbom odgovarajućih postupaka za registraciju žigova, patenata i industrijskog dizajna temeljem Madridskog aranžmana o međunarodnom registriranju žigova i Protokola u vezi sa Madridskim aranžmanom o međunarodnom registriranju žigova, Sporazuma o saradnji i proširenju sa Europskom patentnom organizacijom (EPO) i Haškog sporazuma u vezi sa međunarodnom registracijom industrijskog dizajna (Ženevski akt 1999).

1. Ukupno učešće Instituta u Proračunu Bosne i Hercegovine u 2009. godini

No.	Vrsta prihoda	Institut oprihodovao u 2009. godini
1.	Administrativna taksa	145.265,75.-KM
2.	Posebni troškovi postupka	1.059.896,60.-KM
3.	Madrid sistem i Haški sistem	710.504,34.-CHF
4.	Sporazum o saradnji i proširenju sa (EPO)	326.808,00.-EUR
		(DEVIZE u KM = 1.553.730,19)
	Oprihodovano (1+4) UKUPNO:	2.758.892,54.-KM
	Korigovani Proračun Instituta za 2009. godinu UKUPNO:	1.777.455,00.-KM

2. Ostvareni prihod od administrativne takse i posebnih troškova postupka za radnje u postupcima stjecanja, održavanja i prometa prava industrijskog vlasništva u periodu 2005-2009 godina

Naplaćeni posebni troškovi postupka i administrativna taksa u periodu 2005 - 2009. godini		
Godina	Posebni troškovi postupka	Administrativna taksa
2005	827.336,00 KM	127.132,00 KM
2006	1.000.354,50 KM	150.315,00 KM
2007	1.087.362,56 KM	157.827,50 KM
2008	1.055.089,25 KM	148.485,00 KM
2009	1.059.896,60 KM	145.265,75 KM
UKUPNO:	5.030.038,91 KM	729.025,25 KM

3. Struktura naplaćenih posebnih troškova postupka i administrativne takse u 2009. godini

Naplaćeni posebni troškovi postupka i administrativna taksa u 2009. godini		
	Posebni troškovi postupka u KM	Administrativna taksa u KM
Prijava patenta	3.620,88	441,50
Dodjela patenta čl.41	58.200,00	3.480,00
Dodjela patenta čl.44	12.900,00	1.030,00
Održavanje patenta	183.323,72	27.097,25
Promjene u registru patenata	1.935,00	8.550,00
Potvrda o pravu prvenstva patenta	80,00	450,00
Izvod iz registra patenata	20,00	-
Zahtjev za prekoredno patenta	450,00	-
Prosljeđivanje PCT	200,00	-
Određivanje MKP broja	320,00	30,00
Prijava žiga	91.537,00	17.670,00
10-godišnje održavanje žiga objava	457.881,90	51.212,00
Promjene u registru žiga	25.644,00	10.080,00
Oglašavanje ništavim žiga	2.000,00	1.250,00
Prestanak zbog nekorištenja	2.100,00	450,00
Uvjerenje o pravu prvenstva	40,00	-
Izvod iz registra žiga	40,00	-
Zahtjev za prekoredno žiga,	45.250,00	-
Prijava modela	2.225,00	1.540,00
10-godišnje održavanje modela objava	11.045,00	3.650,00
Promjene u registru modeli	510,00	270,00
Prijedlog oglašavanje ništavim modeli	-	-
Zahtjev za prekoredno modela	625,00	-
Žalba komisiji Instituta	2.400,00	200,00
Objava patenta	7.746,15	-
Upis u registar zastupnika	1.850,00	375,00
Obnova zastupnika	5.450,00	665,00
Službeni glasnik	1.260,00	-
Pretraživanje žig	32.280,00	3.310,00
Pretraživanje patent	12.300,00	1.200,00
Pretraživanje model	540,00	160,00
Štampanje isprave patent	1.800,00	-
Štampanje isprave žig	55.200,00	-
Štampanja isprave model	2.000,00	-
Povraćaj u pređašnje stanje	450,00	225,00
Produženje roka	2.430,00	2.610,00
Promjena zastupnika	30.090,00	-
Potvrde, duplikati	3.470,00	-
Fotokopiranje dokumenata	183,00	-
Uvjerenje o pravu	80,00	120,00
Izvod iz registra	20,00	-
Zahtjev za prekoredno žig model patent	-	9180,00
Upis geografska oznaka	400,00	20,00
UKUPNO:	1.059.896,60	145.265,75

V Zaštita industrijskog vlasništva

1. Patent

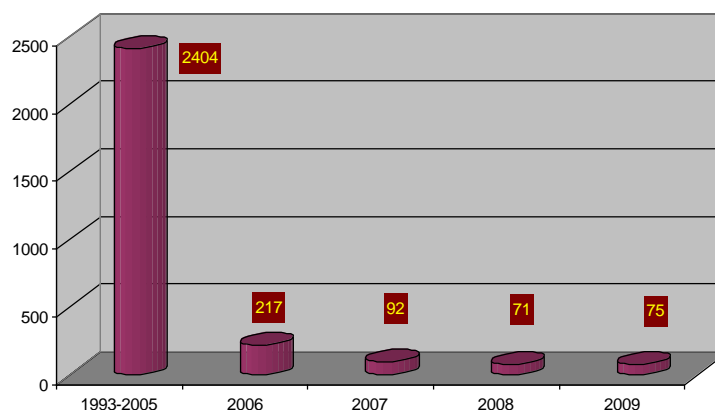
U periodu od 01.03.1992 do 31.12.2009. godine Institutu za intelektualno vlasništvo BIH podneseno je ukupno **2.859** prijava patenata. U 2009. godini podneseno je **75** prijava patenata od kojih je 58 prijava podneseno direktno Institutu, a 17 prijava je podneseno na osnovu PCT (Ugovora o saradnji u području patenata). U odnosu na 2008. godinu broj prijava je veći za 10,5%. Od ukupnog broja zaprimljenih prijava 54 se odnose na domaće pravne i fizičke osobe, dok je 21 zaprimljena od stranih osoba. Razlog blagom rastu prijava patenata je u činjenici da je na temelju Sporazuma o suradnji i proširenju sa EPO trend broja prijava europskog patenta designiranog za BIH konstantan i kreće se u prosjeku oko 4.300 prijava na godišnjem nivou. Naime, u 2006 designirano je 2710 prijava, dok je u 2007. godini taj broj iznosio 5.086, u 2008 broj prijava je iznosio 5.382 a u 2009. godini 4.014. Osim toga razlog je i u činjenici što je EPO ovlaštena PCT institucija za međunarodni rešerš.

Podaci o broju prijava patenata po navedenim osnovama dati su tabelarno za izvještajni period 2005-2009. godina. Do 2005. godine podaci su iskazani zbirno.

1.1. Prijave patenata

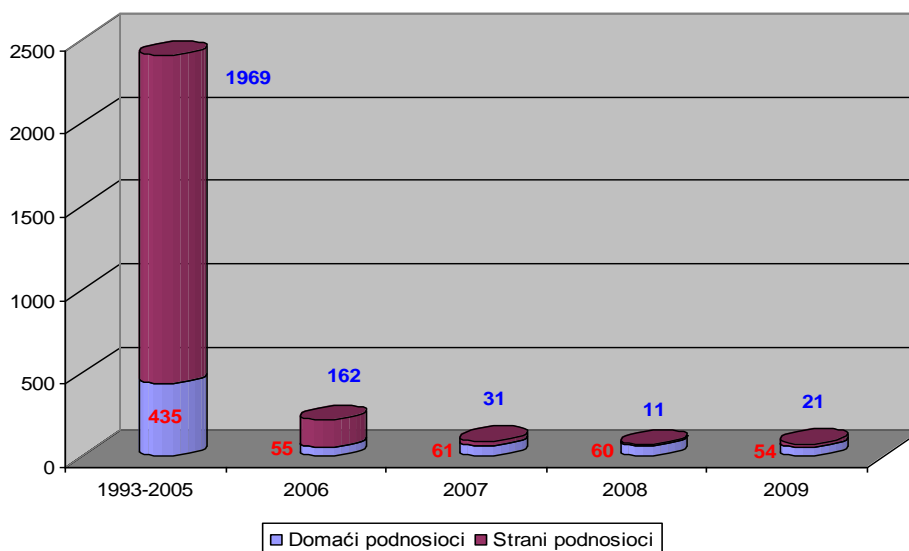
Podnesene direktno Institutu i po osnovu za podnošenje za period 1993-2009

Godina podnošenja	Prijave podnesene Institutu	Podnesene na osnovu PCT	Ukupno
1993 - 2005	801	1603	2404
2006	49	168	217
2007	66	26	92
2008	61	10	71
2009	58	17	75
Ukupno	1035	1824	2859

1.1.2. Prijave patenata podnesene Institutu po podnosiocu (BA podnosioci i strani podnosioci)

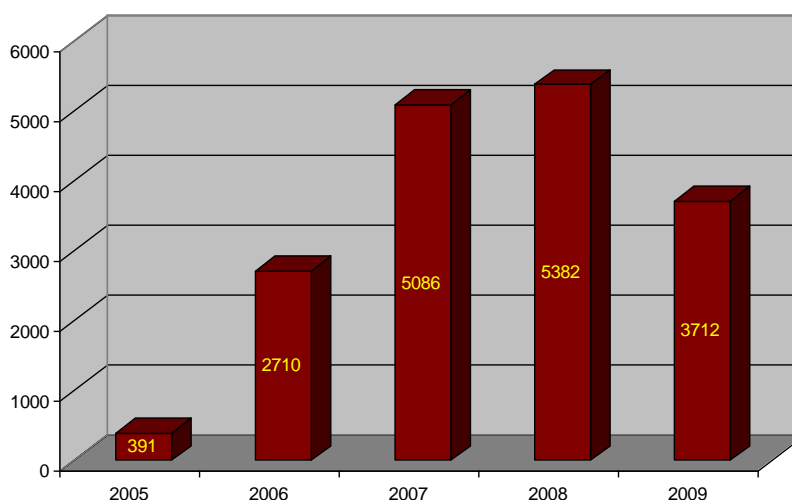
Godina podnošenja	Domaća lica	Stana lica	Ukupno
1993 - 2005	435	1969	2404
2006	55	162	217
2007	61	31	92
2008	60	11	71
2009	54	21	75
Ukupno	665	2194	2859

1.1.3. Prijave europskih patenata za koje je podnesen zahtjev za proširenje na BIH (plaćena taksa za proširenje)

Period podnošenja zahtjeva u EPO	Broj prijava za koje je podnjet zahtjev za proširenje
1 decembar 2004 (Sporazum stupio na snagu)	18
januar 2005 – decembar 2005	391
januar 2006 – decembar 2006	2710
januar 2007 – decembar 2007	5086
januar 2008 – decembar 2008	5382
januar 2009 – decembar 2009	4.014
UKUPNO	17601

Od ukupno **17601** prijave europskih patenata za koje je plaćena taksa za proširenje, **309** europskih patenata je prošireno na BiH dostavljanjem preвода patentnih zahtjeva Institutu.

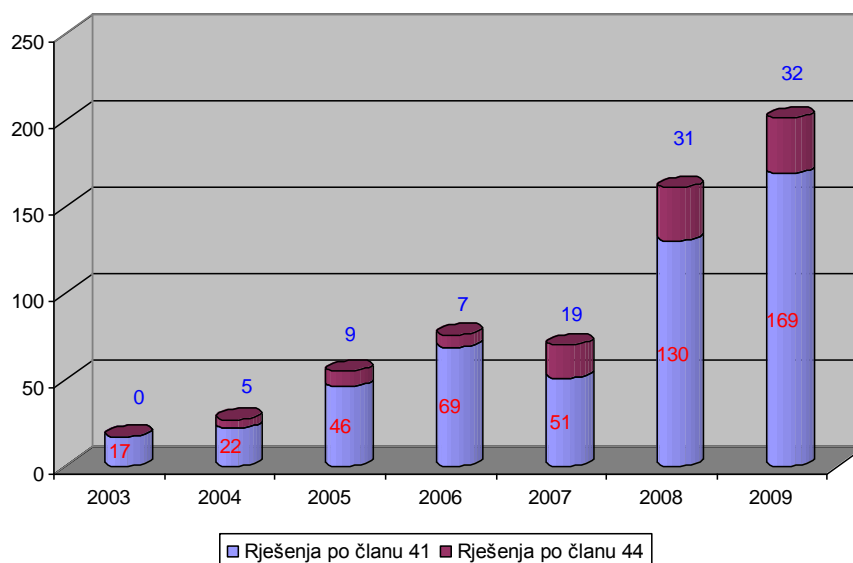
1.2. Dodjeljeni patenti

Temeljem Zakona o industrijskom vlasništvu u BiH Institut dodjeljuje patente bez prethodnog supstancijalnog ispitivanja prijave, prebacujući teret dokazivanja valjanosti takvog patenta na podnositelja prijave. Ovaj sistem je ekonomski prihvatljiv za male države gdje su pretežna većina podnositelja prijava patenata strane pravne i fizičke osobe koje zahtjevaju zaštitu patenta na temelju

međunarodnih prijava i u skladu sa Ugovorom o saradnji u području патената (PCT), te prijava na temelju Europskog патента saglasno Konvenciji o europskom патенту (KEP). Патент se dodjeljuje nakon objave prijave патента u "Službenom glasniku Instituta" (dodjela патента po članu 41. zakona) i nakon dostavljanja dokaza o dodijeljenom патенту za isti pronalazak od institucija: Europski патентni zavod ili, ovlaštena ustanova u smislu člana 32. PCT ili, Austrijski патентni zavod sa kojim Institut ima zaključen ugovor o saradnji (dodjela патента po članu 44.)

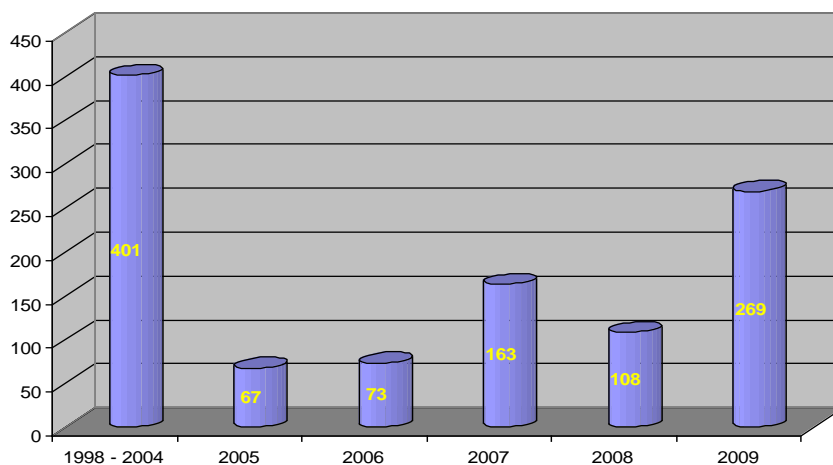
1.2.1. Dodijeljeni патenti po članu 41. i članu 44. zakona – (stanje po godinama)

Godina priznanja	Po članu 41	Po članu 44
2003	17	0
2004	22	5
2005	46	9
2006	69	7
2007	51	19
2008	130	31
2009	169	32
Ukupno	504	103

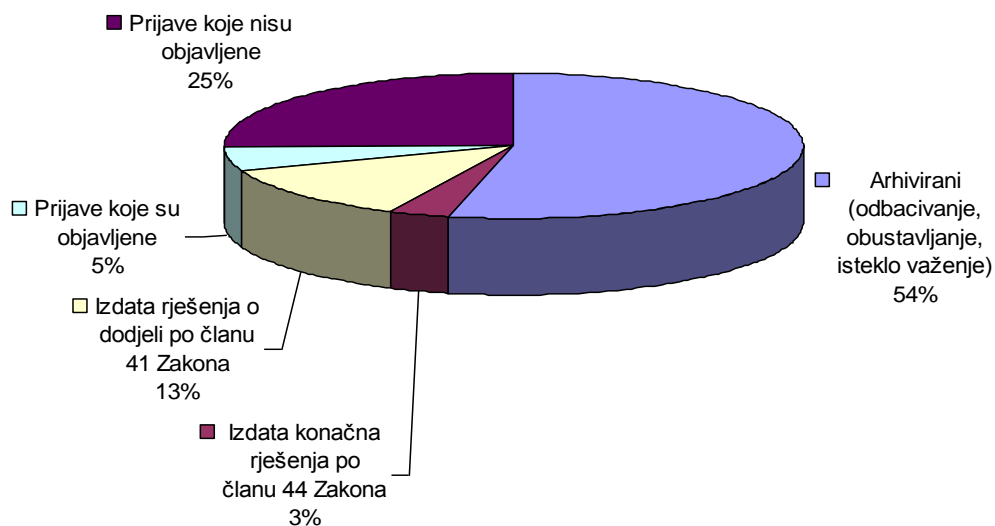
1.2.2. Objavljene prijave патената u Službenom glasniku Instituta po godinama

Godina objave	Broj prijava
1998 - 2004	401
2005	67
2006	73
2007	163
2008	108
2009	269
Ukupno	1081

1.2.3. Stanje predmeta u sektoru Patenti sa danom 31.12.2009

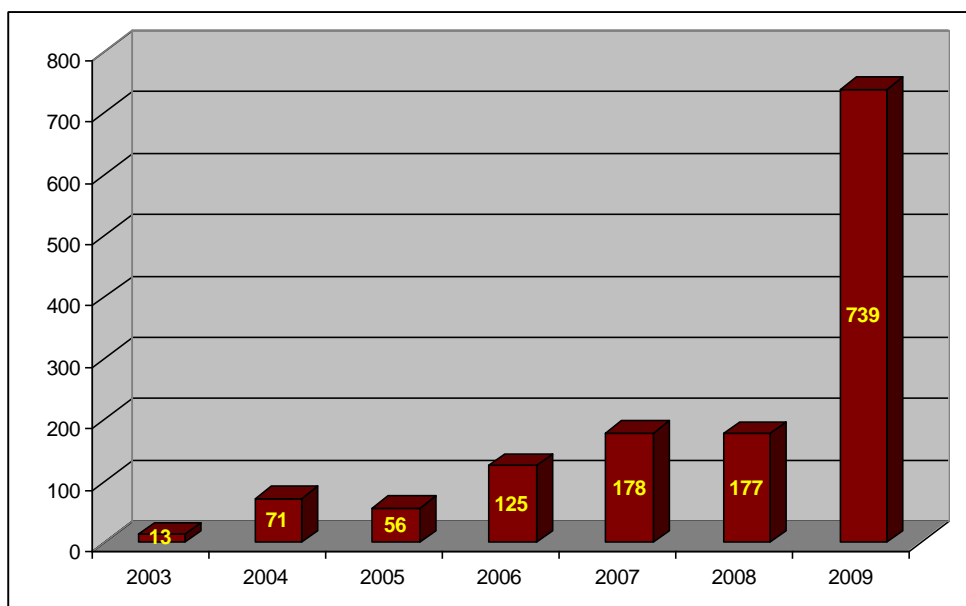
Stanje predmeta	Broj predmeta
Arhivirani (odbacivanje, obustavljanje, isteklo važenje)	1532
Izdata konačna rješenja po članu 44 Zakona	98
Izdata rješenja o dodjeli po članu 41 Zakona	359
Prijave koje su objavljene	154
Prijave koje nisu još objavljene	722

Na osnovu člana 41. zakona dodjeljuje se patent poslije objave prijave patenta u „Službenom glasniku Instituta“. Za dodjelu patenta po članu 44. nosilac patenta dužan je Institutu priložiti pismene dokaze o tome da patentirani pronalazak ispunjava sve uvjete propisane zakonom. Dokazi se dostavljaju najkasnije do isteka devete godine trajanja patenta.

1.2.4. Dodijeljena rješenja o statusnim promjenama, promjeni zastupnika i prenosu prava

Godina dodjele rješenja	Promjene naziva i/ili adrese, prenos prava i promjene zastupnika, prestanak važenja
2003	13
2004	71
2005	56
2006	125
2007	178
2008	177
2009	739
Ukupno	1359

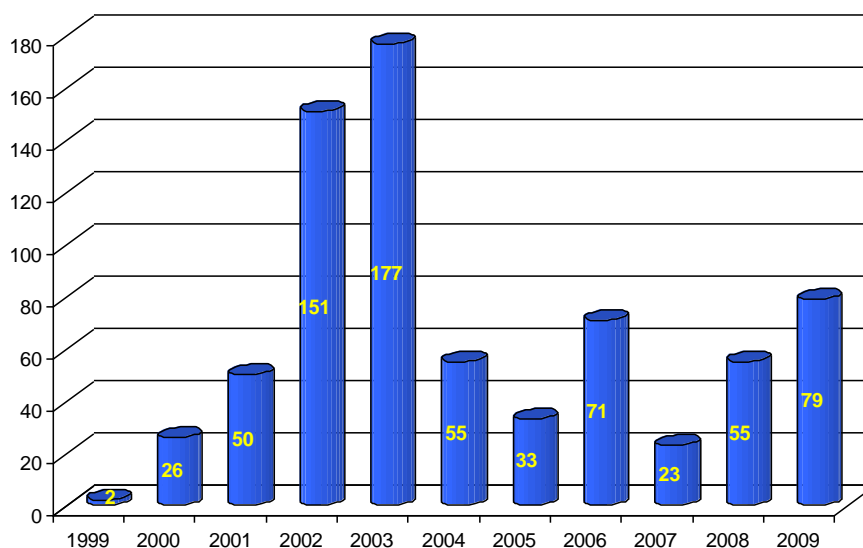
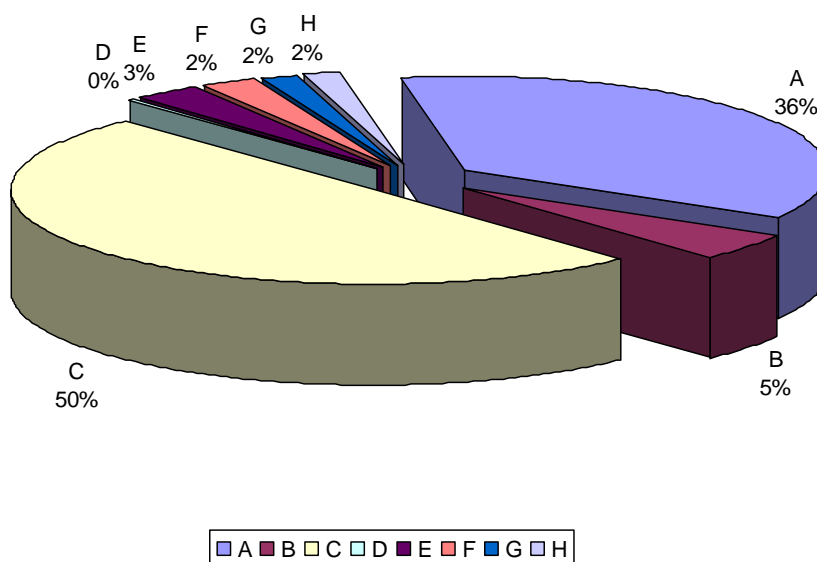

1.3. Neobjavljene prijave патената po godini podnošenja i području klasifikacije(IPC)

Godina podnošenja	A	B	C	D	E	F	G	H	N/A	Ukupno po godinama
1999	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
2000	10	0	14	0	0	0	0	0	2	26
2001	18	0	31	0	0	0	0	0	1	50
2002	52	2	96	0	0	0	0	0	1	151
2003	68	0	103	0	0	0	2	0	4	177
2004	28	0	25	1	0	0	0	0	1	55
2005	13	1	17	0	0	0	1	1	0	33
2006	26	3	41	0	0	0	1	0	0	71
2007	8	6	3	0	1	4	0	1	0	23
2008	15	12	6	1	11	5	2	3	0	55
2009	14	10	13	0	9	8	6	7	12	79
UKUPNO	253	34	350	2	21	17	12	12	21	722

Sekcija A: Svakodnevne životne potrebe; **Sekcija B:** Obrada i prerada; Promet i transport; **Sekcija C:** Hemija i metalurgija; **Sekcija D:** Tekstil i papir; **Sekcija E:** Građevinarstvo, rudarstvo; **Sekcija F:** Mašinstvo; rasvjeta; grijanje; naoružanje i miniranje; **Sekcija G:** Fizika; **Sekcija H:** Elektrotehnika

Grafički prikaz neobjavljenih prijava patenata po IPC klasifikaciji (procentualno)

1.4. Reklasifikacija prema (MKP) i objavljivanje podataka o pravima

Obavljena je reklasifikacija patentnih dokumenta prema Međunarodnoj klasifikaciji патената (MKP) u registru prijave патената i registru патената za sve prijave za koje postupak nije obustavljen odnosno za koje prijava nije odbačena. Unaprijeđen je sistem administriranja prijavama europskog патената i dodijeljenih europskih патената sa učinkom na BiH. Svi prijevodi koji se zahtjevaju prilikom podnošenja zahtjeva za proširenje europskog патената na BiH pohranjeni su u posebnu bazu podataka, u elektroničkoj formi. Institut je kreirao bazu *in house* prilagođenu zahtjevima sadržanim u Sporazumu o saradnji i proširenju. Baza je direktno povezana, sa posebnim linkovima za svaki predmet, sa serverom Europskog патенatnog zavoda. Dodijeljeni europski патенati sa učinkom na BiH posebno su publikovani i štampani na CD-u.

(naslovna strana publikovanih evropskih patenata na CD-u)

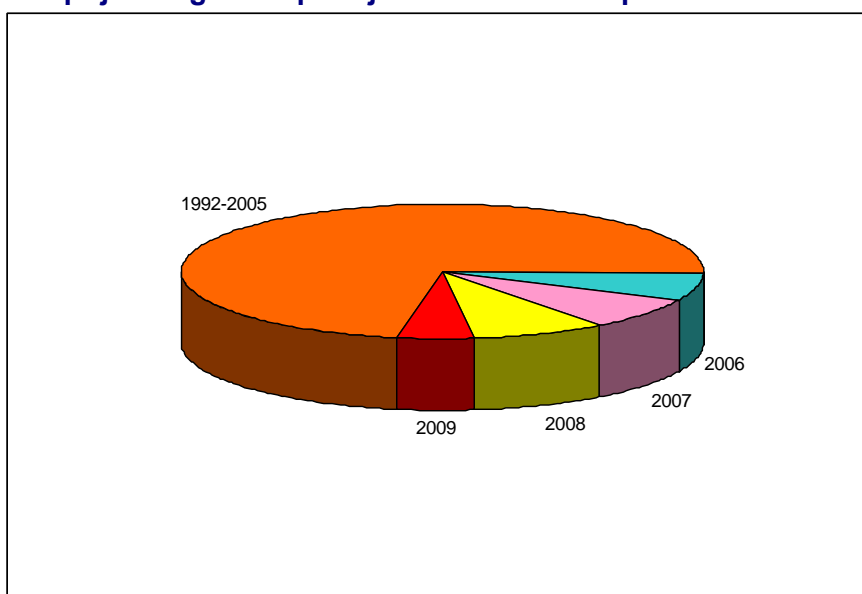
2. Žig

U periodu od 01.03.1992 do 31.12.2009. godine Institutu je podneseno ukupno **17.831** prijava žiga. Tokom 2009. godine Institutu je podneseno ukupno **851** prijava žigova što predstavlja povećanje od 9,3% u odnosu na prethodnu godinu. Udio domaćih prijavitelja u broju prijava iznosi 28,2%. Od ukupno procesuiranih prijava žigova u 2009. godini priznato je pravo na žig i upisan u registar **958** žigova, od kojih su **196** na ime titulara iz BIH i **762** na ime nositelja iz inostranstva.

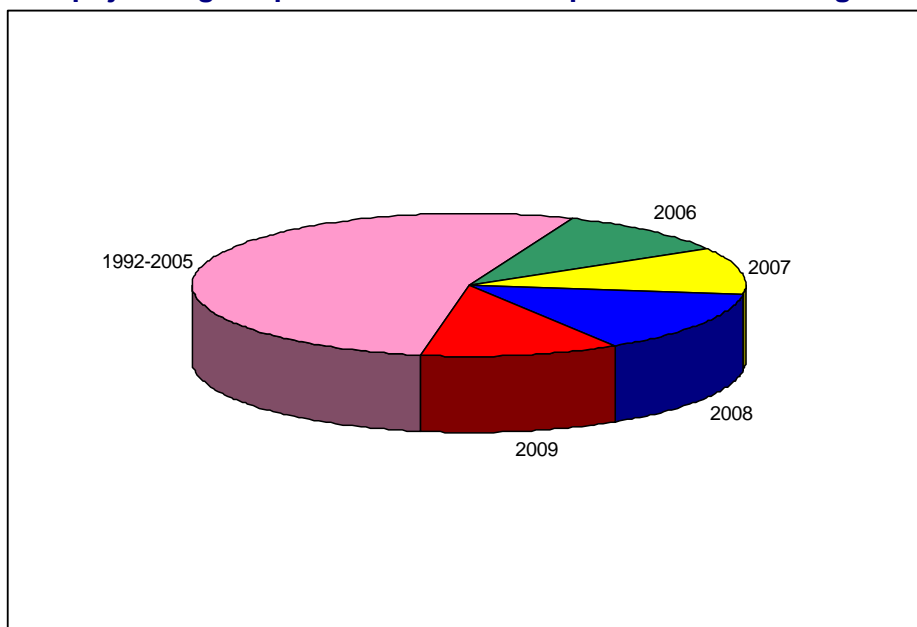
2.1.1. Prijave žigova zaprimljene u Institutu u periodu 1992-2009

Godina	Podnosioci iz BiH	Inostrani podnosioci	Ukupno prijava
1992-2005	1.643	11.282	12.926
2006	319	872	1.190
2007	334	1.041	1.375
2008	421	1.068	1.489
2009	363	488	851
UKUPNO	3.080	14.751	17.831

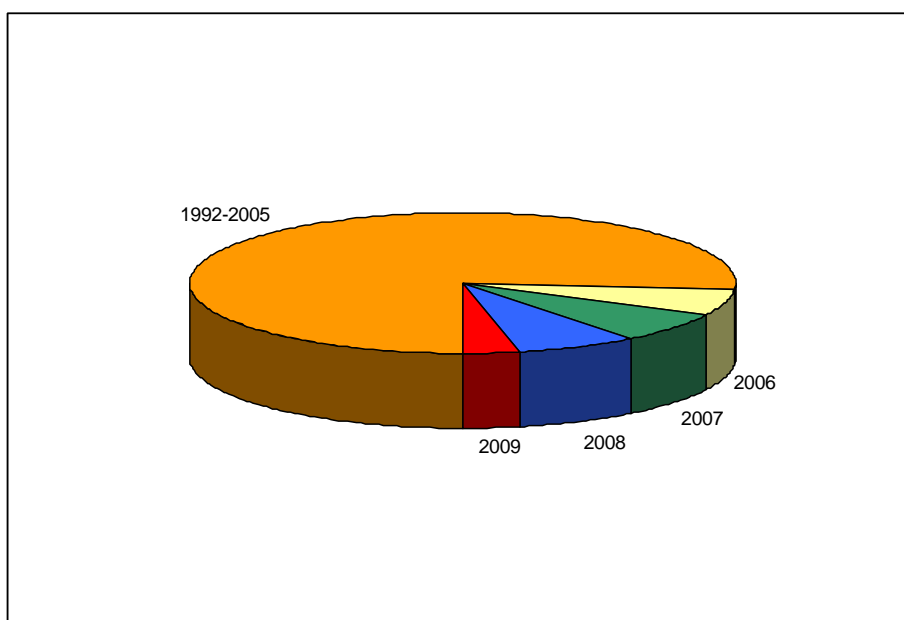
2.1.2. Grafikon prijava žigova zaprimljenih u Institutu u periodu 1992-2009

2.1.3. Grafikon prijava žigova podnosilaca iz BIH u periodu 1992-2009 godina

2.1.4. Grafikon prijava žigova inostranih podnosilaca zaprimljene u periodu 1992-2009 godina

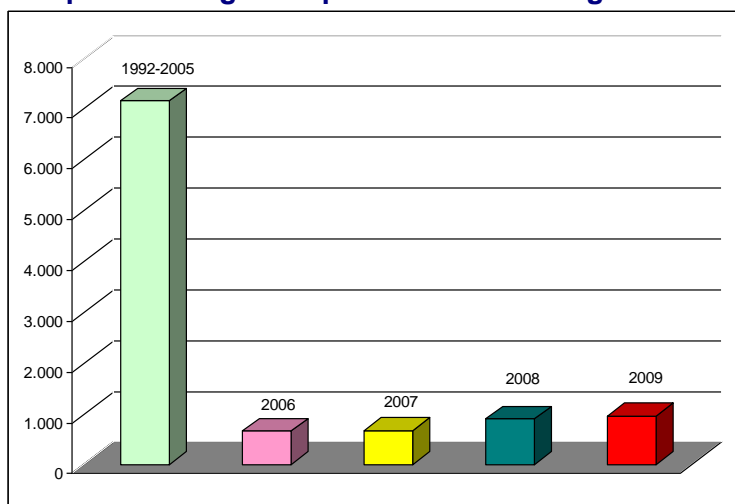
2.2. Dodjela žigova

Temeljem Zakona o industrijskom vlasništvu u BiH Institut dodjeljuje žig nakon supstancijalnog ispitivanja prijave, koji predstavlja daleko kompleksniji sistem, koji zahtjeva određeni broj stručnjaka i raspoložive uvjete. Tendencija stalnog rasta broja prijave i nedovoljna kapacitiranosti Instituta u proteklom periodu imali su za rezultat da nije postignuta planirana ažurnost u procesuiranju prijave. Takvo stanje je razumljivo ako se ima u vidu da se postupak dodjele žiga odvija u dvije etape, da je u postupku supstancijalnog ispitivanja neophodno ispitati sve zakonske razloge za priznanje prava (apsolutne i relativne), da se ispitivanje obavlja u nacionalnoj i međunarodnoj bazi žigova, te da je u okviru predmeta neohodno okočiti i druge zahtjeve vezane za samo pravo (statusne promjene, promjene zastupnika, prijenos prava, licenca i dr.).

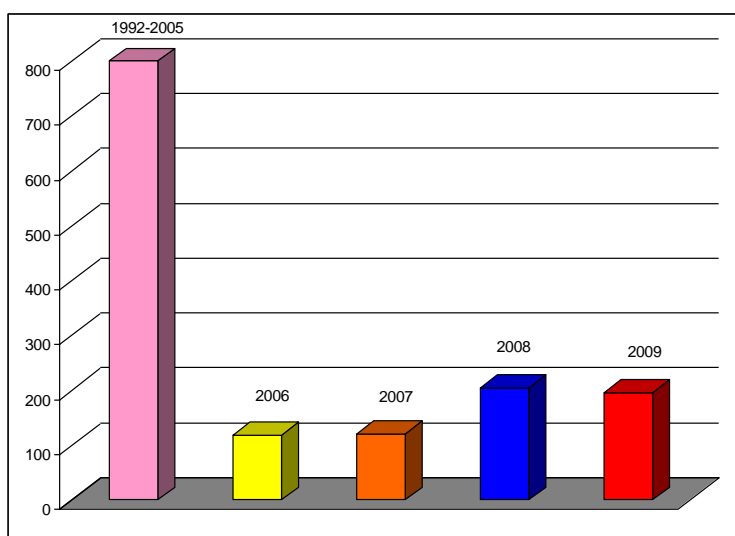
Priznati žigovi u periodu 1992-2009 godina

Godina	Nosioci prava iz BiH	Inostrani nosioci	Broj priznatih
1992-2005	800	6.357	7.157
2006	118	541	659
2007	120	551	671
2008	205	696	901
2009	196	762	958
UKUPNO	1.439	8.907	10.346

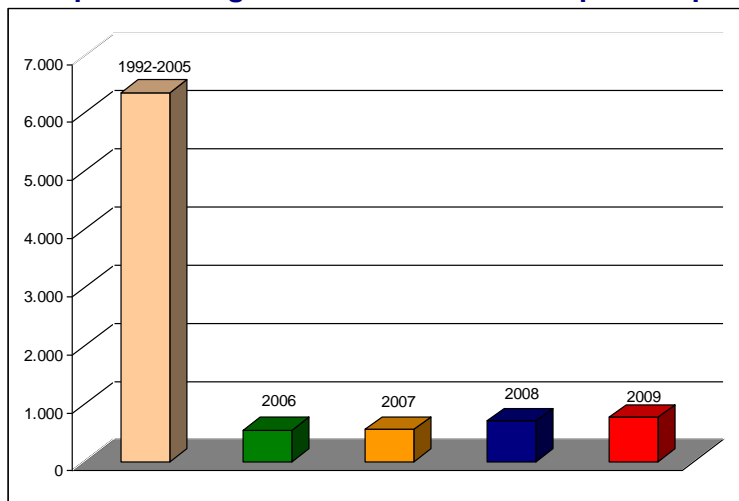
2.2.2. Grafikon priznatih žigova u periodu 1992-2009 godina

2.2.3. Grafikon priznatih žigova nosilaca prava iz BiH u periodu 1992-2009 godina

2.2.4. Grafikon priznatih žigova inostranih nosilaca prava u periodu 1992-2009 godina

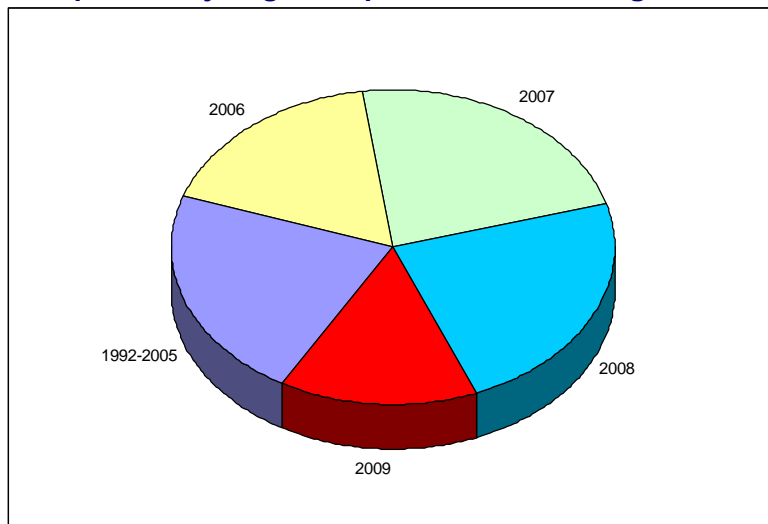

2.3. Produženi žigovi u periodu 1992-2009 godina

Postupajući po zahtjevima nositelja prava u 2009. godini produženo je pravo na **591** žig, što je za **1%** povećanje broja predmeta u odnosu na 2008. godinu.

Godina	Produženi žigovi
1992-2005	888
2006	716
2007	931
2008	943
2009	591
UKUPNO	4.069

2.3.1. Grafikon produženja žigova u periodu 1992-2009 godina

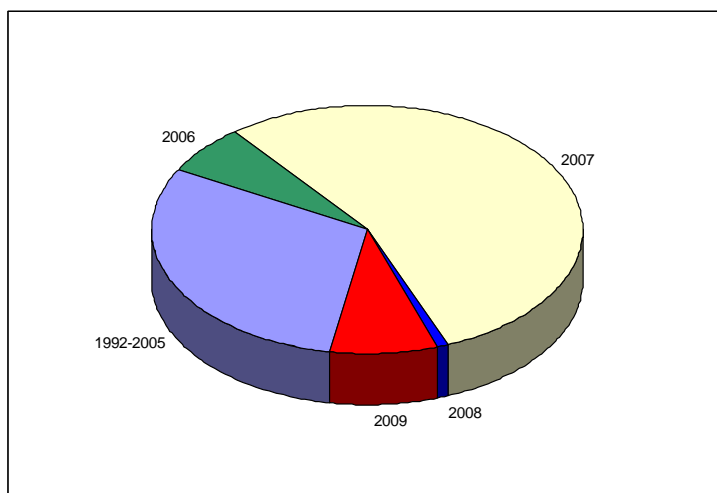
2.4. Licence

Institut vodi poseban registar licenci žigova, u elektronskoj formi. Postupajući po zahtjevima titulara u 2009. godini upisane su **24** licence što je za **800%** više u odnosu na 2008. godinu.

2.4.1. Upisane licence u registar licenci u periodu 1992-2009 godina

Godina	Upisane licence
1992-2005	92
2006	19
2007	165
2008	3
2009	24
UKUPNO	303

2.4.2. Grafikon upisanih licenci u registar u periodu 1992-2009 godina

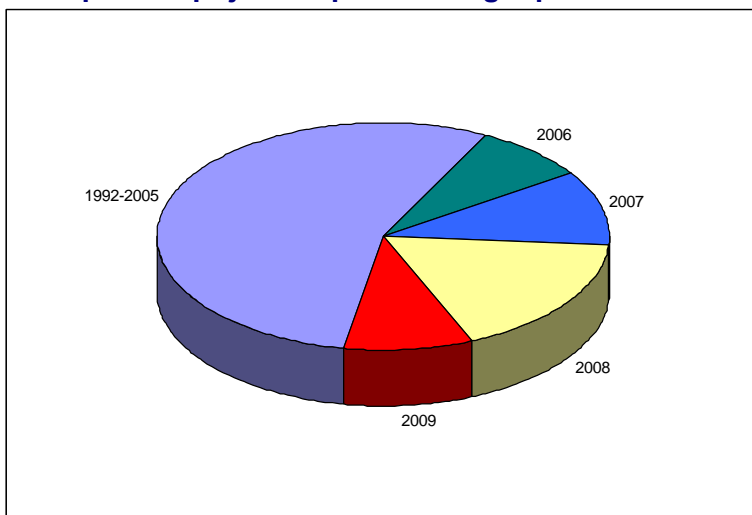

2.5. Upis prijenosa prava na žig u periodu 1992-2009 godina

Postupajući po zahtjevima titulara žigova za upis prenosa prava u 2009. godini rješeno je u **129** predmeta, što u odnosu na 2008. godinu iznosi povećanje za **168%**.

Godina	Prenos prava nakon priznanja žiga
1992-2005	763
2006	112
2007	144
2008	243
2009	129
UKUPNO	1.391

2.5.1. Grafikon upisanih prijenosa prava na žig u periodu 1992-2009 godina

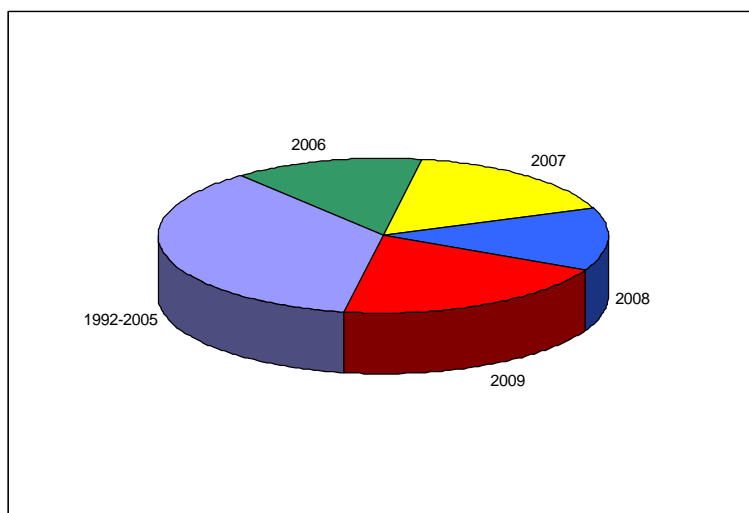
2.6. Upis promjena u registru žigova u periodu 1992-2009 godina

Rješavajući u postupcima za upis promjena u registrima priznatih prava u 2009. godini odlučeno je u ukupno **1.296** zahtjeva, od kojih za upis prenosa prava u **129** zahtjeva, upis statusnih promjena **701** zahtjeva i promjeni zastupnika u **466** zahtjeva.

2.6.1. Upisane promjene u registar žigova

Godina	Upisane promjene u registar žigova (nakon priznanja žiga)
1992-2005	1.238
2006	461
2007	553
2008	439
2009	701
UKUPNO	3.392

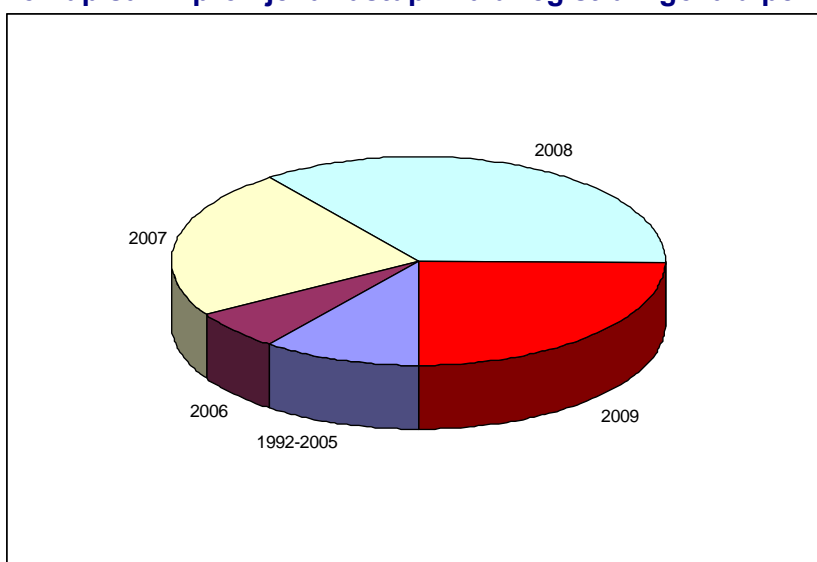
2.6.2. Grafikon upisanih promjena u registru žigova u periodu 1992-2009 godina

2.6.3. Promjene zastupnika u registru žigova u periodu 1992-2009 godina

Godina	Upisane promjene zastupnika u registru žigova (nakon priznanja žiga)
1992-2005	193
2006	114
2007	441
2008	674
2009	466
UKUPNO	1.888

2.6.4. Grafikon upisanih promjena zastupnika u registru žigova u periodu 1992-2009 godina

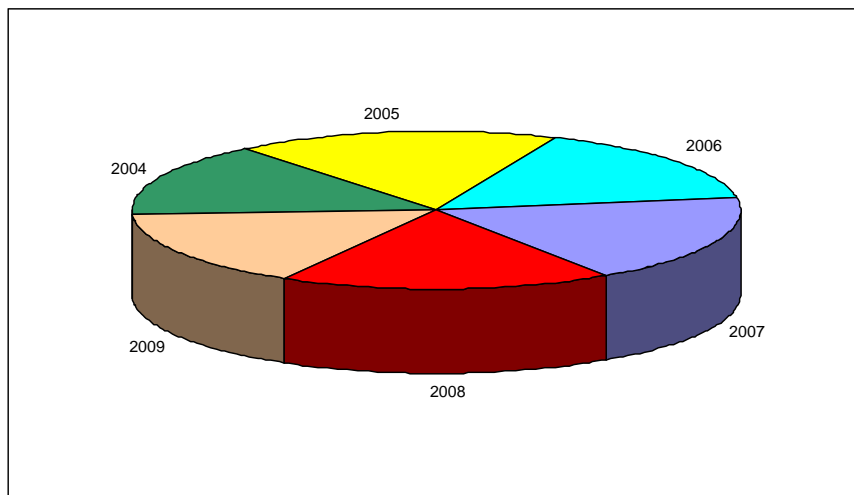
3. Međunarodni žig

Na osnovu Madridskog sistema o međunarodnom registrovanju žigova tokom 2009. godine ukupno je registrovano **3.703 žigova**. U pogledu međunarodno registrovanih žigova u BIH u 2009. godini broj zahjeva ostaje na nivou prethodnih godina. U istom periodu međunarodno je registrovano **10 BIH žigova** u državama Madridske unije (prva registracija) dok je za **4** postojeća međunarodno registrovana žiga obnovljena registracija za naredni period. U postuku priznanja međunarodnih žigova u BIH odbijena je zaštita za 19 zahtjeva.

Što se tiče ukupnih pokazatelja stanja u području međunarodne registracije žigova u periodu 2004-2009. godina ukupno je procesuirano **22.179** međunarodnih registracija za BIH, dok je u istom periodu ukupno procesuirano **113** međunarodnih registracija iz BIH u države Madridske Unije. Madridska Unija okuplja 84 države potpisnice.

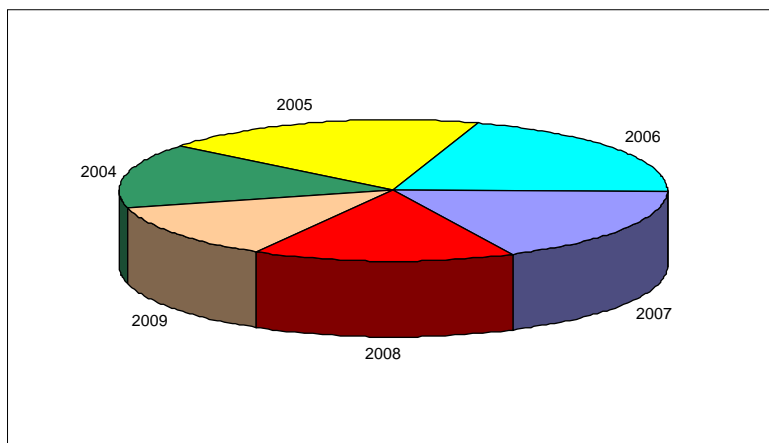
3.1. Međunarodne registracije (nove registracije i naknadne naznake) u periodu 2004-2009. godina

Godina	Međunarodne registracije, (nove registracije i naknadne naznake)
2004.	3.282
2005.	3.797
2006.	3.558
2007.	3.957
2008.	3.882
2009.	3.703
	22.179

3.2. Međunarodno registrovani žigovi iz BIH u periodu 2004-2009. godina

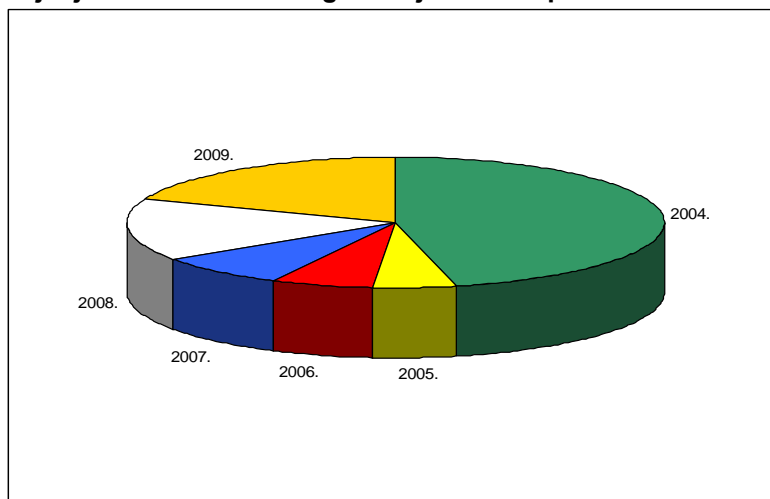
Godina	Međunarodno registrovani žigovi iz BIH
2004.	16
2005.	21
2006.	22
2007.	19
2008.	17
2009.	10
UKUPNO	105

3.3. Odbijanje zaštite međunarodnih registracija u periodu 2004-2009. godina

Godina	Odbijanje zaštite međunarodnih registracija
2004.	46
2005.	5
2006.	6
2007.	8
2008.	15
2009.	19
UKUPNO	99

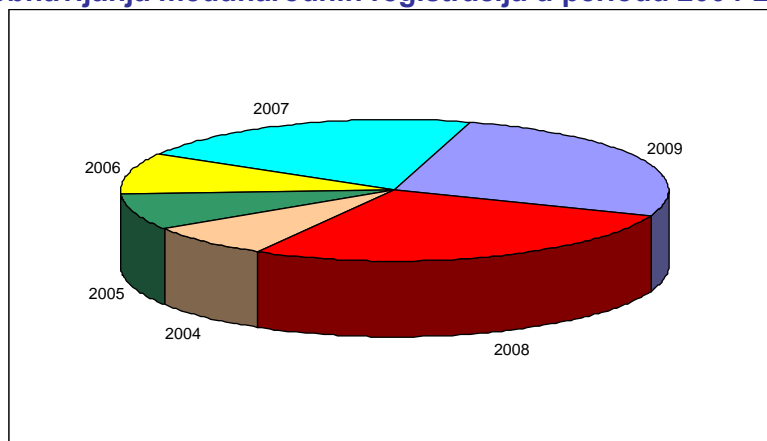
Grafikon odbijanja međunarodnih registracija u BIH u periodu 2004 do 2009. godina

3.4. Obnavljanje međunarodnih registracija u periodu 2004-2009. godina

Godina	Obnavljanje međunarodnih registracija
2004.	981
2005.	1081
2006.	2421
2007.	3024
2008.	3192
2009.	3120
UKUPNO	13.819

Grafikon obnavljanja međunarodnih registracija u periodu 2004-2009. godina

UKUPNO:

Ukupno međunarodnih registracija za BIH (period 2004-2009) = **35.998**

Ukupno međunarodnih registracija iz BIH (period 2004-2009) = **105**

Međunarodne registracije za BIH (2004-2009.)	
Međunarodne registracije (nove registracije i naknadne naznake)	22.179
Obnavljanjanja međunarodnih registracija	13.819
UKUPNO međunarodnih registracija za BIH	35.998

Tokom 2009. godine Odsjek za znakove razlikovanja (međunarodni žig) pripremio je ukupno **806** upravnih akata, od kojih se najveći broj odnosio na potvrde za međunarodno registrovanje (683). Odsjek je pokrenuo postupak po zahtjevu za međunarodno registrovanje žigova podnosioca iz BIH (19), pokrenuo postupak za privremeno odbijanje zaštite u 23 predmeta, donio 19 rješenja u postupku po privremenom odbijanju, pripremio relevantne dokaze o stanju zaštite prava po zahtjevima Tužilaštva BiH i Uprave za indirektno oporezivanje. Pokrenut je postupak po 2 zahtjeva za preispitivanje odluke Odsjeka.

Upravni akti i drugi podnesci	Broj izdatih akata
Potvrde za međunarodnu registraciju	683
Odgovor Tužilaštvu BiH	6
Odgovor Upravi za indirektno oporezivanje BiH	7
Privremeno odbijanja zaštite	23
Poništaj	10
Zahtjev za međunarodno registrovanje	19
Deklaracije	10
Rješenja	35
Korekcije	9
Zahtjevi za preispitivanje	6
UKUPNO:	806

4. Industrijski dizajn

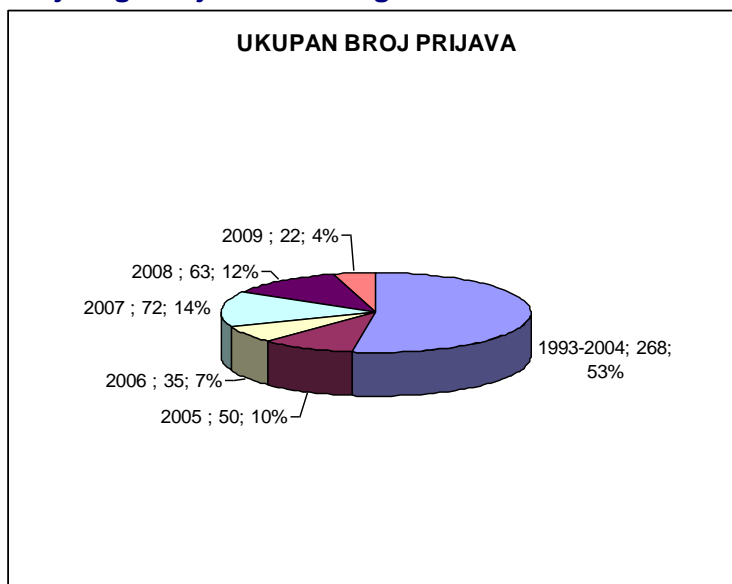
4.1. Prijave industrijskog dizajna

U 2009. godini Institutu su podnesene 22 nacionalne prijave koje se odnose na zaštitu industrijskog dizajna u BiH. Od ukupnog broja prijava, 9 prijava su podnijeli podnosioci iz BiH, a 13 prijava se odnosi na inostrane podnosiocelje.

4.1.1. Prijave industrijskog dizajna do 2009. godine

Godina	Broj prijava
1993 -2004	268
2005	50
2006	35
2007	72
2008	63
2009	22
UKUPNO	510

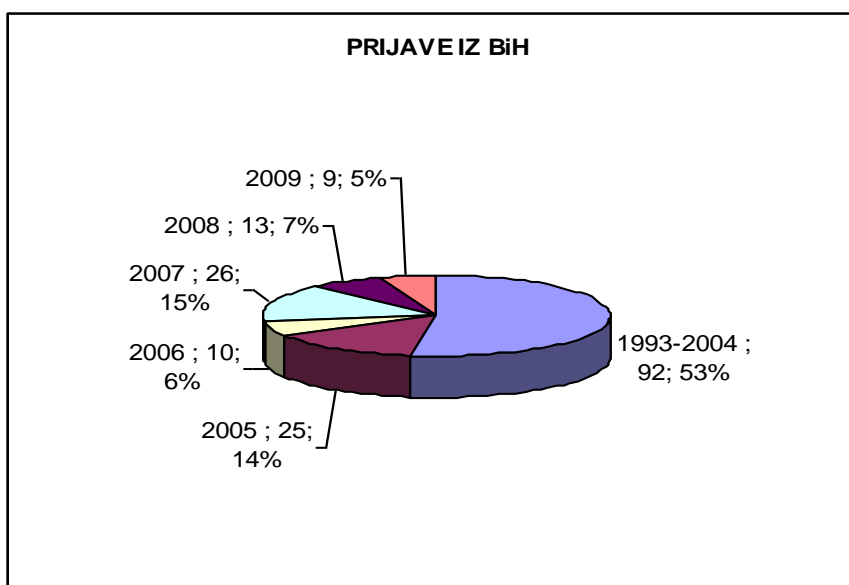
Grafikon prijava industrijskog dizajna do 2009. godine

4.1.2. Prijave industrijskog dizajna podnositelja iz BiH do 2009. godine

Godina	Prijave iz BA
1993 -2004	92
2005	25
2006	10
2007	26
2008	13
2009	9
UKUPNO	175

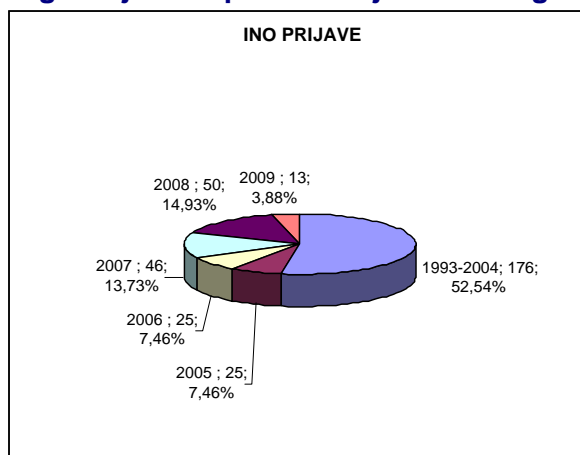
Grafikon prijava industrijskog dizajna podnositelja iz BiH do 2009. godine

4.1.3. Prijave industrijskog dizajna ino podnositelja do 2009. godine

Godina	Ino prijave
1993-2004	176
2005	25
2006	25
2007	46
2008	50
2009	13
UKUPNO	335

Grafikon prijava industrijskog dizajna ino podnositelja do 2009. godine

4.2. Dodjela industrijskog dizajna

Institut dodjeljuje industrijski dizajn nakon supstancijalnog ispitivanja prijave, što predstavlja složeniji sistem u odnosu na sisteme koji su u primjeni kod dodjele ostalih prava iz područja industrijskog vlasništva. S obzirom na složenost, ovaj sistem nije u primjeni u većini država svijeta.

U postupku dodjele industrijskog dizajna ispituju se formalni i supstancijalni uvjeti, odnosno svi zakonom propisani uvjeti za priznanje prava (apsolutna novost, individualni karakter i proizvodna primjenjivost). Ispitivanje se vrši na stanje industrijskog dizajna u nacionalnoj i međunarodnoj bazi podataka industrijskog dizajna

U postupku po zahtjevu za priznanje industrijskog dizajna u 2009. godini, pozitivno su riješena **32** predmeta, od kojih se **5** odnosi na ime titulara iz Bosne i Hercegovine.

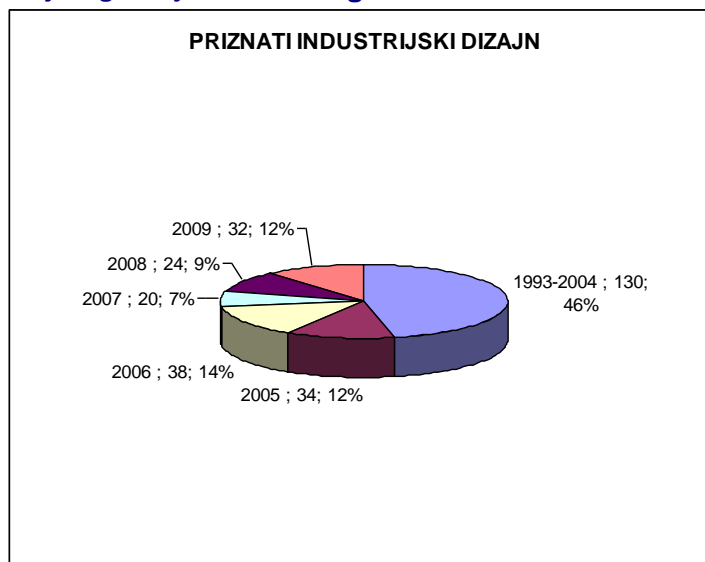
U istom periodu okončano je **18** prvostupanjskih upravnih postupaka za podnesene prijave po više osnova; donošenjem zaključaka o odbacivanju odnosno obustavljanju postupka, te rješenja o odbijanju.

Podnijet je **1 prijedlog** za proglašavanje ništavnim rješenja o priznanju industrijskog dizajna, zbog povrede već stečenog prava na trodimenzionalni žig.

4.2.1. Priznati industrijski dizajn do 2009. godina

Godina	Priznati dizajn
1993 -2004	130
2005	34
2006	38
2007	20
2008	24
2009	32
UKUPNO	278

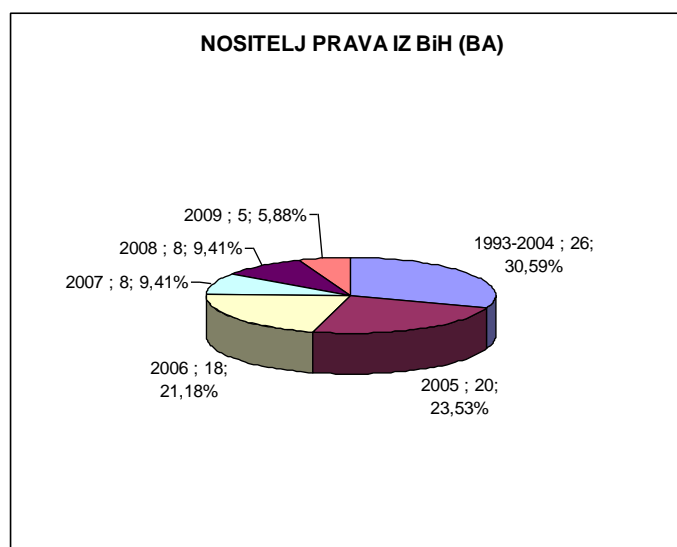
Grafikon priznatog industrijskog dizajna do 2009. godina

4.2.2. Priznati industrijski dizajn nositelja prava iz BiH (BA) do 2009. godine

Godina	Priznati BA
1993-2004	26
2005	20
2006	18
2007	8
2008	8
2009	5
UKUPNO	85

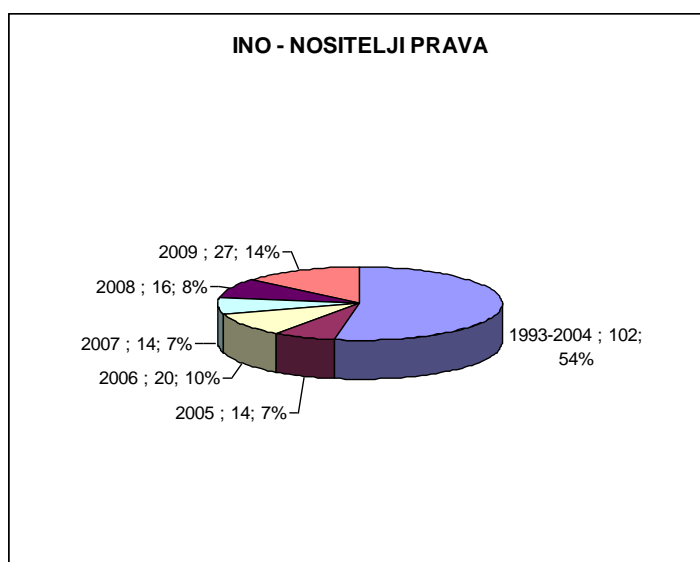
Grafikon priznatog industrijskog dizajna nositelja prava iz BiH do 2009. godine

4.2.3. Priznati industrijski dizajn ino nositelja prava do 2009. godine

Godina	Priznati ino
1993-2004	102
2005	14
2006	20
2007	14
2008	16
2009	27
UKUPNO	193

Grafikon priznatog industrijskog dizajna ino-nositelja prava do 2009. godine

4.3. Međunarodna registracija industrijskog dizajna

Stupanjem na snagu Ženevskog akta Haškog sporazuma o međunarodnoj registraciji industrijskog dizajna od 24.12.2008. godine, stvoreni su se uvjeti da Bosna i Hercegovina bude naznačena kao država za međunarodnu registraciju industrijskog dizajna.

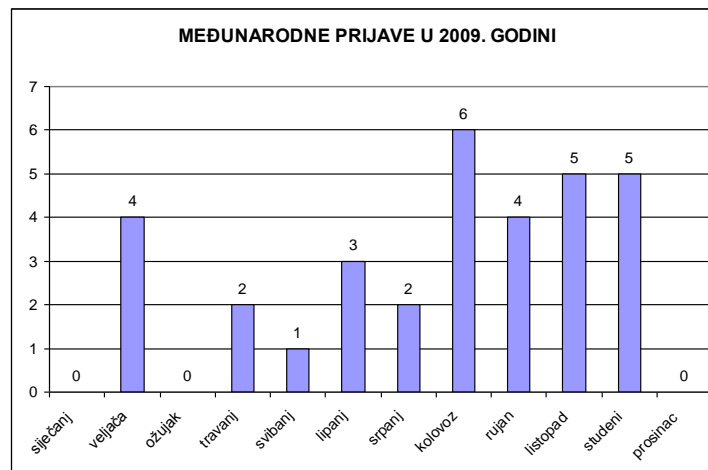
Prednosti ovog sporazuma o međunarodnoj registraciji su u tome što podnositelj prijave iz države članice Haškog sporazuma, može podnijeti jednu međunarodnu prijavu u kojoj će naznačiti države članice Sporazuma u kojima traži zaštitu po vlastitoj želji. Ovaj ugovor, kojim administrira WIPO (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo), omogućuje jednostavniji i jeftiniji način registriranja industrijskog dizajna u različitim državama, što se direktno odražava na trend smanjenja nacionalnih prijava u protekloj godini.

U 2009. godini Bosna i Hercegovina je naznačena u **32** međunarodne prijave. Od toga je za 10 registriranih industrijskih dizajna propisani rok od šest mjeseci od objave međunarodne registracije istekao, te se odbijanje učinka međunarodne registracije u Bosni i Hercegovini nakon isteka navedenog roka ne može se više primijeniti.

Međunarodne prijave u kojima je naznačena BiH (BA)/po mjesecima u 2009. godini

Mjesec	Međunarodne prijave
siječanj	0
veljača	4
ožujak	0
travanj	2
svibanj	1
lipanj	3
srpanj	2
kolovoz	6
rujan	4
listopad	5
studeni	5
prosinac	-
UKUPNO	32

Grafikon međunarodno registriranog industrijskog dizajna u BiH/po mjesecima u 2009. godini

**Međunarodni bilten koji se odnosi na mjesec prosinac 2009. u trenutku pravljenja ovog izvješća nije bio objavljen.*

5. Geografske oznake

Tokom 2009. godine Institutu nije podnesena niti jedna prijava za registrovanje geografske oznake.

6. Registar zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva

U okviru poslova Sektor za razvoj sistema intelektualnog vlasništva administrira u postupku po zahtjevu za upis u registar patentnih zastupnika i zastupnika za žigove i industrijski dizajn (zastupnici za industrijsko vlasništvo). Zastupnici se upisuju u registar na osnovu Odluke o uvjetima za upis u registre zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03). Upis u registar zastupnika obnavlja se svake godine na poseban zahtjev.

Na dan 31.12.2009. godine ukupno je bilo upisanih **29** zastupnika od toga 13 patentnih i 16 zastupnika za dizajn i žigove. U 2009. godini prvi put su upisana 2 zastupnika za industrijski dizajn i žigove i 1 patentni zastupnik. U istom periodu brisana su 2 zastupnika za dizajn i žigove.

6.1. Podaci o registru zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva

<i>Vrsta zastupnika</i>	<i>Obnovljen upis za 2009. godinu</i>	<i>Upisano u registar 2009. godini</i>	<i>Brisano u 2009. godini</i>	<i>Položili ispit u 2009 - nisu upisani u registar</i>
Patentni zastupnici	12	1	0	5
Zastupnici za žigove i ind. dizajn	16	2	2	0
UKUPNO:	28	3	2	5

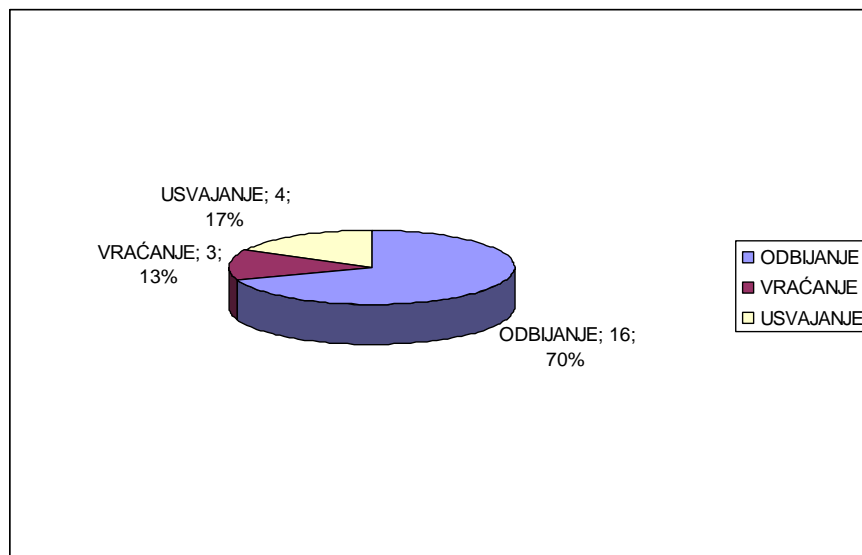
7. Komisija za žalbe Instituta

Zakonom o industrijskom vlasništvu u BIH utvrđeno je da se u Institutu obezbjeđuje sistem dvostepenosti u odlučivanju. Tako je članom 12. stav (2) zakona utvrđeno da je protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu, dopuštena žalba Komisiji za žalbe Instituta.

Do 2009. godine ukupno je zaprimljeno **69** žalbi, od čega **16** u 2009. godini. Od ukupno zaprimljenih žalbi u 2009. godini 7 žalbi je uloženo od podnosilaca iz BIH dok je 9 žalbi uloženo od inostranih podnosilaca. U toku 2009. godine okončan je postupak po **23** žalbe.

Odluke Komisije za žalbe

Odluka Komisije	Ukupno
Rješenje o odbijanju žalbe	16
Rješenje o uvažavanju žalbe	4
Rješenje o uvažavanju žalbe i vraćanje prvostepenom organu	3

Pregled predmeta Komisije za žalbe Instituta sa datumima odlučivanja

Red. br.	Podnositelj žalbe	Predmet	Broj predmeta	Datum odlučivanja
1.	Tobačna Ljubljana	BOSS HUGO BOSS	No 754.225	3.3.2009
2.	Tobačna Ljubljana	BOSS	No 773.035	3.3.2009
3.	Tobačna Ljubljana	Baldessarini HUGO BOSS	No767.824	3.3.2009
4.	Reemtsma Cigaretten Fabriken GmbH	EC GOLDEN WEST blended cigarettes	IR693.545	3.3.2009
5.	United Parcel Service of America, Inc	COLOR BROWN	BAZ983322A	3.4.2009
6.	Pepsi Co. Inc	SMILING FACE	BAZ971791A	3.4.2009
7.	Warner-Lambert Company LLC	DISTRIBUTOR TABLETA	BAD03186A	3.4.2009
8.	The Coca Cola Company	BOCA ZA MINERALNU VODU	BAMU01132	3.4.2009
9.	Monus d.o.o. Beograd	Fast AMERICAN BLEND	IR 774.537	3.4.2009
10.	Celvik – Kiseljak	Fanta Splash	BAZ025870	15.6.2009
11.	Celvik – Kiseljak	Fanta Splash	BAZ025878	15.6.2009
12.	Almdudler – Limonade A.&S. Klein	ALPINA	BAZ993752	15.6.2009
13.	Sanofi-Synthelabo	ELASE	BAZ96880	15.6.2009
14.	Rauch Fruchtsäfte GmbH	HAPPY	BAZ025753	15.6.2009
15.	Generale Biscuit – Glico France	MIKADO	No 815.517	15.6.2009
16.	Istra Vinoexport d.d. Rijeka	LERO	BAZ015415	21.12.2009
17.	Kraft Foods Schweiz Holding AG	WAFELLINE	BAZ037248	21.12.2009
18.	Novartis, AG	FOCUS	No783816	21.12.2009
19.	Société des Produits Nestlé S.A.	CLASSIC	No213645	21.12.2009
20.	Sci Des Broix	МОКОВСКИЙ	Wo858764	21.12.2009
21.	Jam Session Holding S.r.L	GURU	BAZ 048111	21.12.2009
22.	Bap Nalis Cocta	COCKTA	Z-239	21.12.2009
23.	Micro Compact Car GmbH	SMART	BAZ004309A	21.12.2009

Pored naprijed prikazanih predmeta, **3** predmeta su vraćena na prvostepeno odlučivanje, s obzirom da je utvrđeno da po svojoj biti nisu bile žalbe nego zahtjevi vezani uz prvostepeni postupak i to:

Predmet	Br. predmeta	Podnositelj žalbe	Zahtjev
MARLBORO	BAZR972749	PHILIP MORRIS PRODUCTS INC.	ograničenje prava
COCKTA BOCA 3D	BAZ036688	KOLINSKA , Prehrambena industrija, d.d	ograničenje prava
Zaštitnik desni - Gingive	BAP72544A	Muftić Džemal	povrat u pređašnje stanje

8. Upravni spor

U toku 2009. godine u 1 predmetu je pokrenut upravni spor protiv drugostupanjske odluke Instituta.

9. Informacijske usluge

U cilju pomoći zainteresiranim osobama za zaštitu prava industrijskog vlasništva kao i ostaloj zainteresiranoj javnosti u osiguravanju informacija o mogućnostima i postupcima zaštite u BIH i inostranstvu, Institut pruža i usluge stručno-informacijske pomoći korisnicima ("IP-help-desk"). "IP-help-desk" usluge uključuju opće informacije o zakonskom okviru za prava industrijskog vlasništva, informacije o postupcima i procedurama za stjecanje određenog prava, mogućnostima zaštite u inostranstvu, te stanju prijavljenih i priznatih prava industrijskog vlasništva u BIH. Ove usluge ne uključuju pravne savjete strankama u konkretnim postupcima koji se vode pred Institutom, koje pruža registrovani zastupnik za zaštitu industrijskog vlasništva. "IP-help-desk" usluge pružaju se usmenim konsultacijama u prostoru Instituta, putem telefona i elektroničkom poštom. U 2009. godini zabilježen je znatan porast broj upita upućen elektroničkom poštom. Odgovori i izvještaji na pisane upite dostavljaju se podnosiocu u roku od 1-3 dana, u pravilu. Državnim insitucijama odgovori se dostavljaju u pravilu odmah ili najkasnije, narednog dana od dana zaprimanja upita.

Kao informacijske usluge izvan postupka dodjele prava Institut pruža usluge pretraživanja baza podataka o prijavljenim i priznatim pravima na patent, žig i industrijski dizajn. Usluga se pruža temeljem uredno dostavljenog pisanog zahtjeva. U pogledu područja interesa za informacijskim uslugama najzastupljenija su područja žigova i patenata.

Tokom 2009. godine Odsjek za žigove pripremio je ukupno **2.992** (9,5% više u odnosu na 2008.godinu) različita dokumenata od čega **910** potvrda o prijavi i registraciji žiga, **958** pretraživanja za vođenje upravnog postupka, **645** pretraživanja po zahtjevu titulara i **910** potvrda o registraciji žiga.

Informatičke usluge Odsjeka za žigove za period 2003-2009 godina

Dokumenti	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Potvrde - prijava/registracija žigova	8	58	118	118	300	623	910	
Izvodi iz registra	93	56	2	11	3	17	2	
Isprave o žigu	Nisu izdavane	457	1.102	615	555	531	477	
Pretraživanje po zahtjevu- nacionalni i međunarodni žig	617	718	727	810	782	775	645	
Pretraživanje za postupak	1.317	539	547	659	671	901	958	
UKUPNO-po godinama	2.035	1.828	2.496	2.213	2.311	2.847	2.992	
UKUPNO: 16.722								

Odsjek za patente pripremio je tokom 2009. godine ukupno **187** (59% više u odnosu na 2008.godinu) različitih dokumenta od čega, **166** izvještaja o pretraživanju nacionalnih registara patenata, **13** isprava o patentu i **8** prioriternih dokumenata.

Informatičke usluge Odsjeka za patente za period 1993-2009 godina

Dokumenti	1993 - 2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ukupno:
Prioritetni dokumenti	30	7	7	6	8	8	66
Isprave o patentima	Nisu izdavane	Nisu izdavane	Nisu izdavane	5	9	13	27
Pretraživanje nac.registra patenata	391	94	137	116	95	166	999
UKUPNO:	421	101	140	127	112	187	
UKUPNO:						1088	

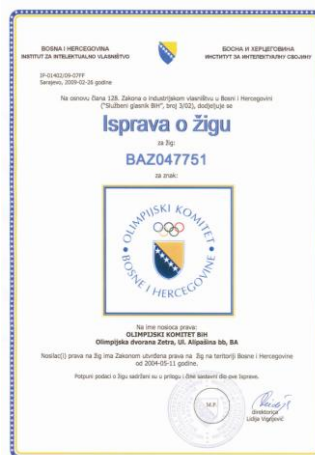
Tijekom 2009. godine izdano je ukupno **28** (0,9% manje u odnosu na 2008. godinu) dokumenta vezanih za industrijski dizajn, od čega **19** isprava o industrijskom dizajnu, **8** izvješća o pretraživanju baze podataka industrijskog dizajna i **1** uvjerenje o pravu prvenstva.

Informatičke usluge iz industrijskog dizajna za period 1993-2009 godina

Dokumenti	1993 - 2004	2005	2006	2007	2008	2009	UKUPNO
Isprave o industrijskom dizajnu	Nisu izdavane	18	31	9	21	19	98
Izvješća o pretraživanju po zahtjevu	13	-	-	8	9	8	38
Uvjerenje o pravu prvenstva	-	-	-	-	-	1	1
UKUPNO:	13	18	31	17	30	28	137

10. Isprave o pravima industrijskog vlasništva

Titulari prava industrijskog vlasništva mogu da zahtjevaju izdavanje isprave o priznatom pravu, kao posebnog dokumenta. Isprava se izdaje nakon priznanja prava, na poseban zahtjev, koji mora biti uredno taksiran. Institut je počeo sa izdavanjem isprava 2004-te godine, nakon donošenja tarife kojom su utvrđeni troškovi postupka za izdavanje ovoga dokumenta. Najviše zahtjeva odnosilo se na izdavanje isprave o žigu, dok se manji dio odnosio na izdavanje isprave o patentu i industrijskom dizajnu. U periodu 2004 - 2009 godina Institut je izdao ukupno **602 isprave** od čega **477** isprava o žigu, **27** isprava o patentu i **98** isprava o industrijskom dizajnu. Isprave o pravima izdaju se u formi i sadržini koja je utvrđena provedbenim propisom.

(izgled isprave o patentu, žigu i industrijskom dizajnu)

VI. Saradnja sa WIPO -Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo

Pored redovnih poslova koji se odnose na provedbu međunarodnih ugovora o pojedinim pravima industrijskog vlasništva: Ugovora o saradnji u području patenata (PCT), Madridskog aranžmana o međunarodnoj registraciji žigova, Haškog sporazuma o međunarodnom registrovanju industrijskog dizajna, Ničanskog aranžmana o međunarodnom klasifikovanju roba i usluga u svrhu registrovanja žigova, predstavnici Instituta učestvovali su u 2009. godini u radu redovnih zasjedanja stalnih komiteta eksperata WIPO i radnih grupa WIPO, na kojima su raspravljana pitanja iz različitih područja intelektualnog vlasništva (Stalni komitet za žigove, industrijski dizajn i tradicionalno znanje, Stalni komitet za Madrid sistem, Radna grupa za Ničansku klasifikaciju). U okviru saradnje sa WIPO organizirana su u 2009. godini dva seminar na temu PCT (april, Mostar) i Madrid sistema za međunarodno registriranje žigova i Haškog sistema za međunarodno registriranje industrijskog dizajna (decembar, Sarajevo).

direktorica
Lidija Vignjević

DOSTAVLJENO:
-Vijeće ministara BIH
-a/a